

EX-LIBRIS

FELICIA VAN DETH-BECK

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

27512836

J. van Oeylingen

16.022.248

REIZEN EN AVONTUREN
VAN
MIJNHEER PRIKKEBEEN

EENE WONDERBAARLIJKE EN KLUCHTIGE HISTORIE

Naar teekeningen van Rudolf Töpffer voor de Nederlandsche jeugd berijmd

DOOR

J. J. A. GOEVERNEUR

DERDE DRUK

NIJMEGEN
BLOMHERT & TIMMERMAN

INHOUD.

	Bladz.
I. Hoe mijnheer Prikkebeen zich met de kapellevangst verlustigt	2
II. Hoe mijnheer Prikkebeen aan zijne zuster een afscheidsbrief schrijft	4
III. Hoe mijnheer Prikkebeen op reis gaat en per schip Europa verlaat	8
IV. Hoe mijnheer Prikkebeen in 't water springt en wat daarop volgt	12
V. Hoe mijnheer Prikkebeen in den walvisch gezelschap vindt en wat verder gebeurt	16
VI. Hoe mijnheer Prikkebeen bitter bedroefd is, maar eindelijk toch uit den visch verlost wordt	20
VII. Hoe mijnheer Prikkebeen aan de Noordpool komt en wat daar verder met hem gebeurd is	24
VIII. Hoe mijnheer Prikkebeen door de zorg van zus Ursula toch nog ontdooid raakt	28
IX. Hoe mijnheer Prikkebeen en zijn dikke vriend gered worden en onder de Turken gaan	32
X. Hoe mijnheer Prikkebeen Ursula andermaal verlaten wil, en hoe dat afloopt	36
XI. Hoe mijnheer Prikkebeen met al het scheepsvolk krijgertje speelt	40

	Bladz.
XII. Hoe de wijzen van den Dei van Algiers het draaiende schip voor een comeet houden	44
XIII. Hoe mijnheer Prikkebeen en de Dikke in de slavernij komen	48
XIV. Hoe het waardige drietal uit de slavernij ontvlucht	52
XV. Hoe bij de vlucht al de bewoners van het land om het leven komen	56
XVI. Hoe de reis op het blok voorspoedig afloopt	60
XVII. Hoe mijnheer Prikkebeen nogmaals de vlucht neemt	64
XVIII. Hoe Ursula uit kwaadaardigheid jammerlijk aan haar einde komt	68
XIX. Hoe alles in 't eind nog wonderbaarlijk goed afloopt	72

Kindren, komt en hoort mij aan;
'k Zal je hier vertellen gaan,
Hoe 't heer Prikkebeen verging,
Die zoo graag kapellen ving,
Maar wiens zuster, Ursel, wou,
Dat hij 't vangen laten zou.

Hoort, hoe hij, ten einde raad,
Voor zus Ursel vluchten gaat;
Hoe een walvisch hem zóó maar
Binnenslokt met huid en haar;
En hoe eindlijk de arme bloed
Aan het braadspit krimpen moet.

Al, wat met hem is geschied,
Zult gij hooren in dit lied,
En al klinkt dat soms wat raar,
Wat gedrukt staat, dat is waar. —
Fidel-die! Wilt dan verstaan,
Nu vangt de historie aan:

's Morgens vroeg sjokt Prikkebeen
 Druk door dik en dun al heen;
 Vlinders vangen in zijn net
 Is zijn allergrootste pret
 En, als men hem dat verbood,
 Kniesde hij zich zeker dood.

Heeft hij zoo na lange jacht
 Een gevangen — o, wat licht
 Prikkebeen dan wonder zoet!
 't Beestje speldt hij op zijn hoed,
 En geen gouden koningskroon
 Is dan in zijn oog zoo schoon.

Komt hij eindelijk, moé en mat,
 's Avonds t'huis met zijnen schat,
 Dan wordt alles net geschikt
 En in kastjes vastgeprikt. —
 Croesus, schoon als rijk bekend,
 Was bij Prik een arme vent.

Nog voordat hij slapen gaat
En in 't bloote hemd al staat,
Neemt hij zoo een beestjen op
En bekijkt dat op en top. —
Zooals afgebeeld staat hier,
Ginnegapt hij van plezier.

En zelfs 's nachts nog op' zijn bed,
Met zijn slaapmuts opgezet,
Droomt hij van een tooverland,
Waar de vlinders aan den wand
Zitten en waar overal
Torren vliegen zonder tal.

Vroeg, vóór dag en dauw al, staat
Hij weer voor zijn bed paraat,
Brommend: „k ben nieuwsgierig al,
Wat vandaag ik vangen zal.” —
Prikkebeen, ik raad je, man,
Trek toch eerst je broek maar an!

Maar helaas, 't was jammer, dat
 Prik een booze zuster had
 Die hem dagelijks bekeef,
 Dat hij bij haar t' huis niet bleef,
 Tot hij eindelijk op papier
 Bracht dit korte briefje hier:

„Lieve zuster Ursula!
 „Ik ga naar Amerika;
 „Dat is 't echt kappelleland. —
 „k Schrijf je dit met eigen hand
 „En blijf, evenals voorheen,
 „Je getrouwe Prikkebeen.”

Doch, pas is dat schrijven klaar,
 Of wie komt me binnen daar?
 't Is zijn eigen zusjelief;
 Dadelijk pakt die den brief,
 Leest en.... de arme, onnoozle Prik
 Staat te trillen al van schrik.

Ursel krijgt een kleur als bloel,
Pakt zijn net en schreeuwt verwoed:
„Wat? Jij woudt van mij van daan
Jij woudt mij verlaten gaan?” —
Bevend, bang, bleek als een doek,
Kruipt ons Prikkie in een hoek.

Ursel gaat vlak voor hem staan,
Kijkt hem met booze oogen aan,
Tikt hem op zijn langen neus
En zegt: „Nu vertel me eens heusch,
Wil je reizen, broertjelief?” —
„Neen, nooit,” zegt hij, „hartedief!”

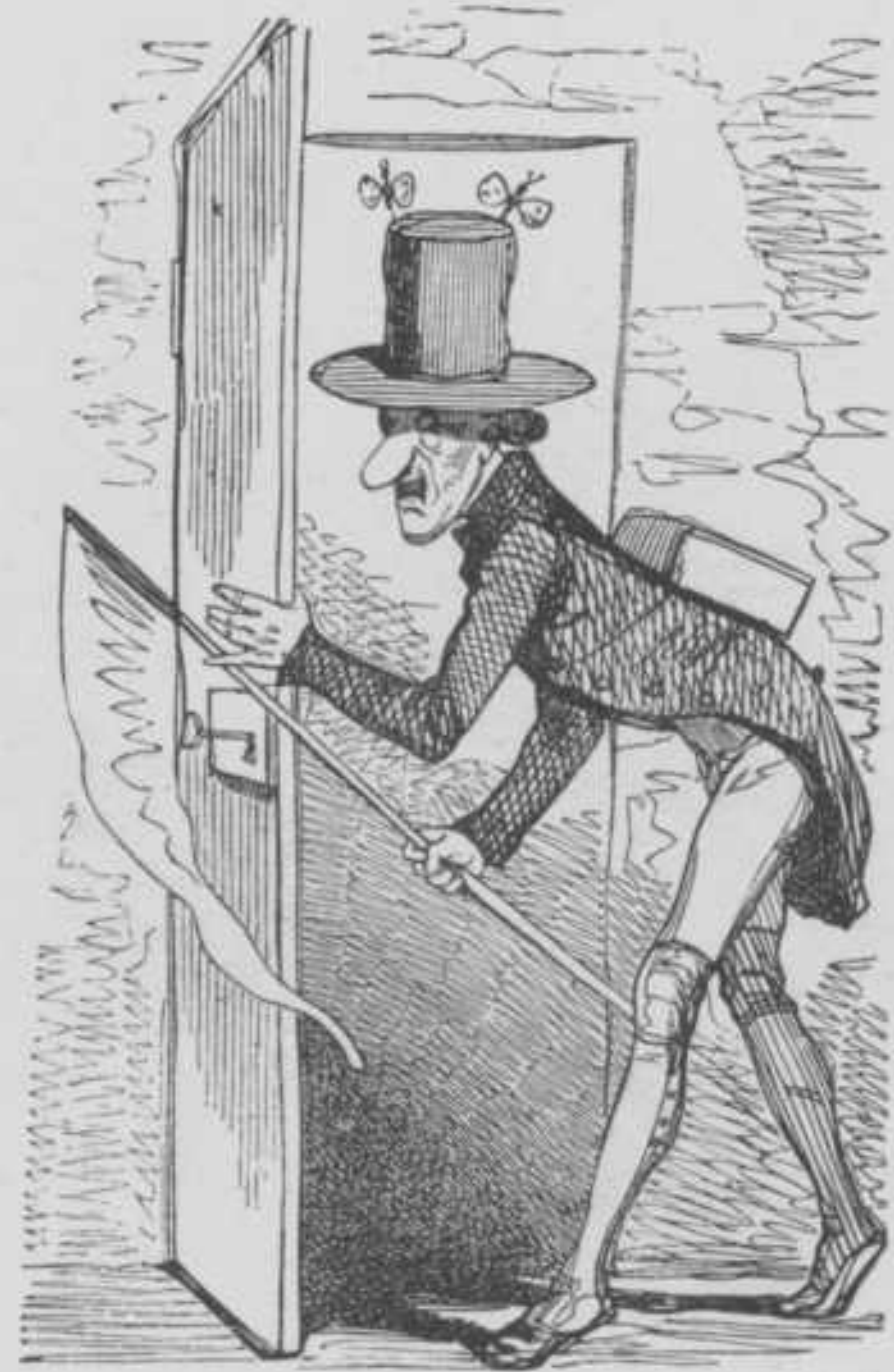
Och, 't ontbijt, het smaakt hem niet.
 Vol van spijt en van verdriet
 Zit hij daar en spreekt geen woord;
 Ursel, die hem zuchten hoort,
 Zegt in 't end: „Toe, praat eens wat;
 Wees maar niet zoo triest, mijn schat!

„Kom, ik wil je tot plezier
 Eens wat spelen op 't klavier.”
 En met haar schelle stem
 Zingt ze een heel mooi lied voor hem;
 Doch hij hoort dat brommend aan
 En denkt: „Loop jij naar de maan!”

Eindelijk houdt hij 't niet meer uit;
„Laat mij gaan zus!” roept hij luid;
Maar zij schreeuwt: „Daar komt niet van,
Jij zult stil hier blijven, man!”
Waarbij ze op de tafel slaat,
Dat die 't onderst boven gaat.

Nu heeft Prikkebeen gewacht
Tot in het hartje van den nacht;
En toen sloop hij als een muis
Op zijn teenen uit het huis. —
„k Groet je, zus! Als 't kan geschiën,
Hoop ik je nooit weer te zien.”

En toen hij nu reizen ging,
Wat was het eerste, dat hij ving?
In zijn net een..... grenadier,
In zijn hoed een..... vrouw. Getier
En geschimp was 't geen gebrek;
Iedereen hield hem voor gek.

Maar tot laat nog in den nacht
Houdt hij vol toch met zijn jacht,
Tot een katuil, schuw door 't licht,
Hem komt vliegen in 't gezicht.
Dat maakt aan het spel een end
En hij zoekt een logement.

Eindelijk, na een dag of twee,
Komt hij aan het strand der zee,
Waar een schip juist zeilree ligt.
Bij dat heugelijk gezicht
Juicht heer Prikkebeen het uit
En neemt aanstonds een besluit.

In een bootje roeit hij voort
Naar het groote schip aan boord;
Vroolijk zwaait hij net en hoed
„Holland” roept hij, „wees gegroet!
’k Lach nu met zus Ursula,
En ga naar Amerika!

Ach, pas komt hij aan op 't schip,
Of... wie krijgt hem bij zijn slip?
Zijn lief zusterje Ursula
Was gereisd hem achterna,
Zag, hoe hij naar boord vertrok,
En pakt hem nu bij zijn rok.

En ze huilebalkt en schreit,
Tot hij haar heeft toegezeid,
Af te zien zijn leven lang
Van zijn dwaas kapelgevang. —
Prikkie kuiert stil en stom
Met haar op het schip wat om.

Ursel speelt tot zijn plezier
Blindeman met broerlief hier
En de onnooze sukkel tast
Zoekend rond... potsierlijk was 't!
Tot hij eindelijk als zijn buit
Ursula in de armen sluit.

Thans is Ursel blindekoe;
Stijf trekt hij den doek haar toe,
En wipt toen met zachten stap
De kajuit uit langs den trap.
Ursula blijft dus alleen
En zoekt vruchteloos Prikkebeen.

Op het dek staat hij daar zoo
En zucht klaglijk Och en O!
Omdat hij niet meer voortaan
Op de vlinderjacht mag gaan. —
Kijk zijn oogen rollen wild
En tot zelfs zijn neus toe trilt.

Onderwijl zit Ursula
Nog maar altijd broerlief na;
Maar, al zoekt zij al haar best,
Nergens vindt ze iets, tot ze op 't lest
Zich den doek van de oogen trekt
En geen spoor van hem ontdekt.

Gillend komt ze bovendeks.
Prikkebeen staats eerst perpleks,
Maar neemt toen een kloek besluit,
Strekt zijn lange beenen uit
En ploft boven neer in zee....
Ursula schreeuwt Ach en Wee.

In 't verschiet ziet hij een zeil,
Daarheen zwemt hij in der ijl;
Doch zijn zuster Ursula
Springt hem in haar wanhoop na;
Plomp! — De kapitein ziet haar
Door zijn kijker tuimlen daar.

De kapitein ziet dat met schrik,
Maar verzuimt geen oogenblik;
Met zijn degen en zijn hoed
Werpt ook hij zich in den vloed:
Plomp! — De stuurman, die dat hoort,
Kijkt nieuwgierig over boord.

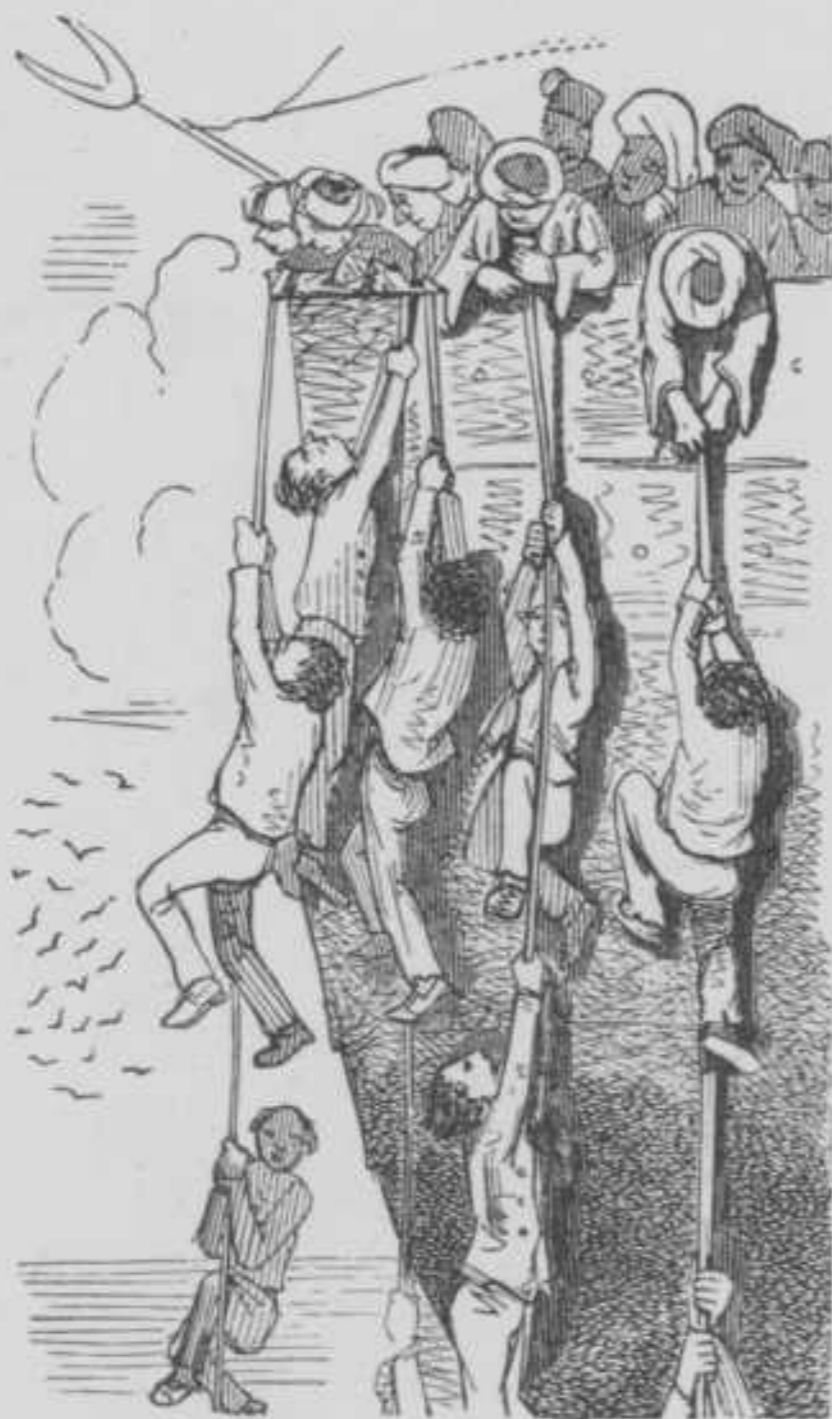

„Jongens, helpt je kapitein!”
 Roept hij, springt en.... groot en klein,
 Oud en jong in dichten klomp
 Volgt hem alles: plomp, plomp, plomp!
 Alles plompt in 't zilte nat,
 Dat het bobbelt, schuimt en spat.

Tot de dieren zelfs op 't schip
 Nemen allen vlug een wip.
 Plomp! daar tuimlen zoo pardoes
 Paard, koe, varken, bok en poes;
 Muis en rot zelfs springen meê
 Plomp, plomp! in de natte zee.

Op 't schip in de verte daar
Was een turksche rooverschaar. —
Toen die merkten, wat er was,
Kwamen die nog net van pas
En ze vischten, kop voor kop,
De arme natte zwemmers op.

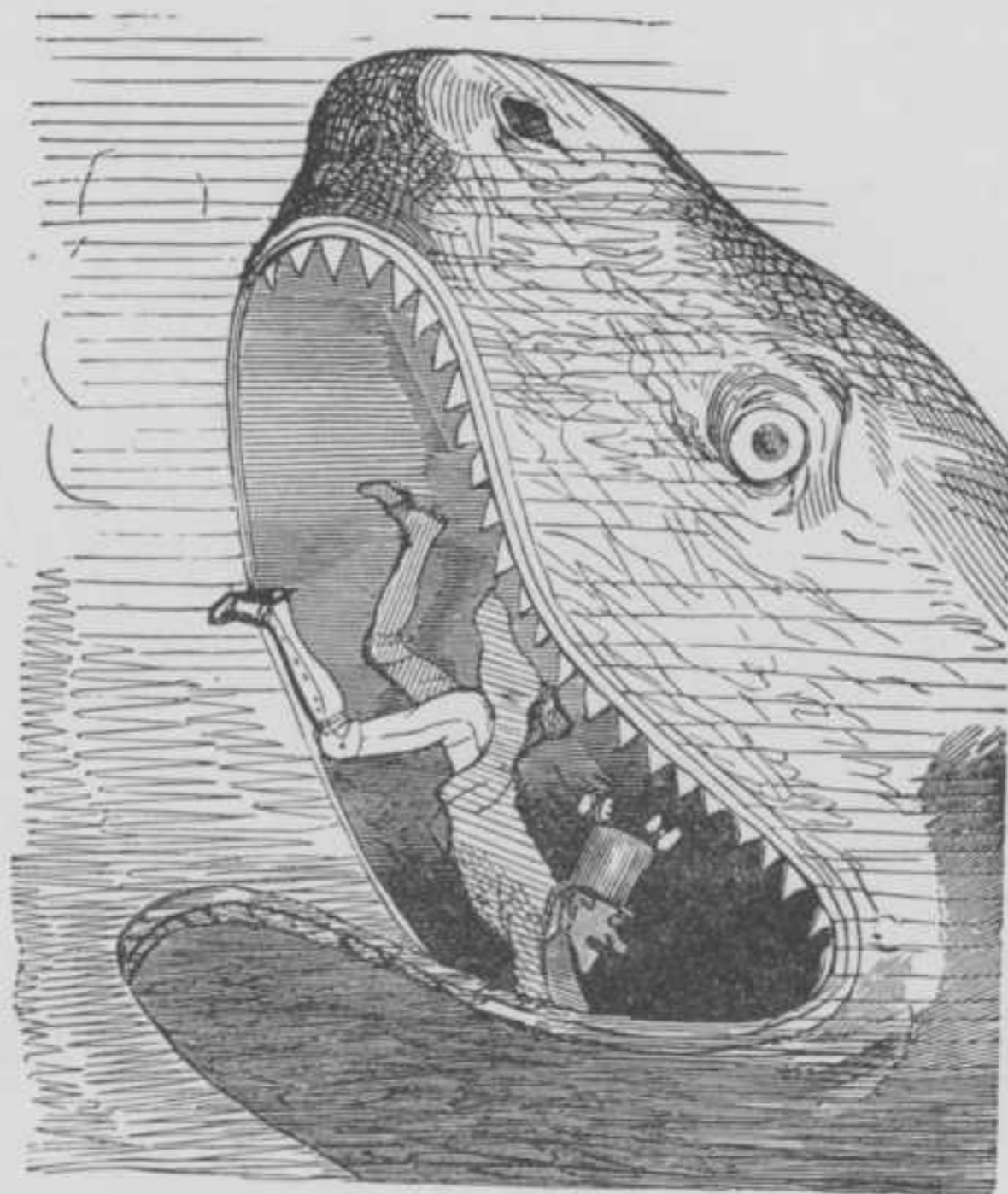
Ursel was in doodsgevaar,
Maar een Turk, die pakte haar
Met een haak en trok haar op.
Prikkebeen duikt met zijn kop
Onder water, toen hij 't ziet:
Met háár meegaan wil hij niet.

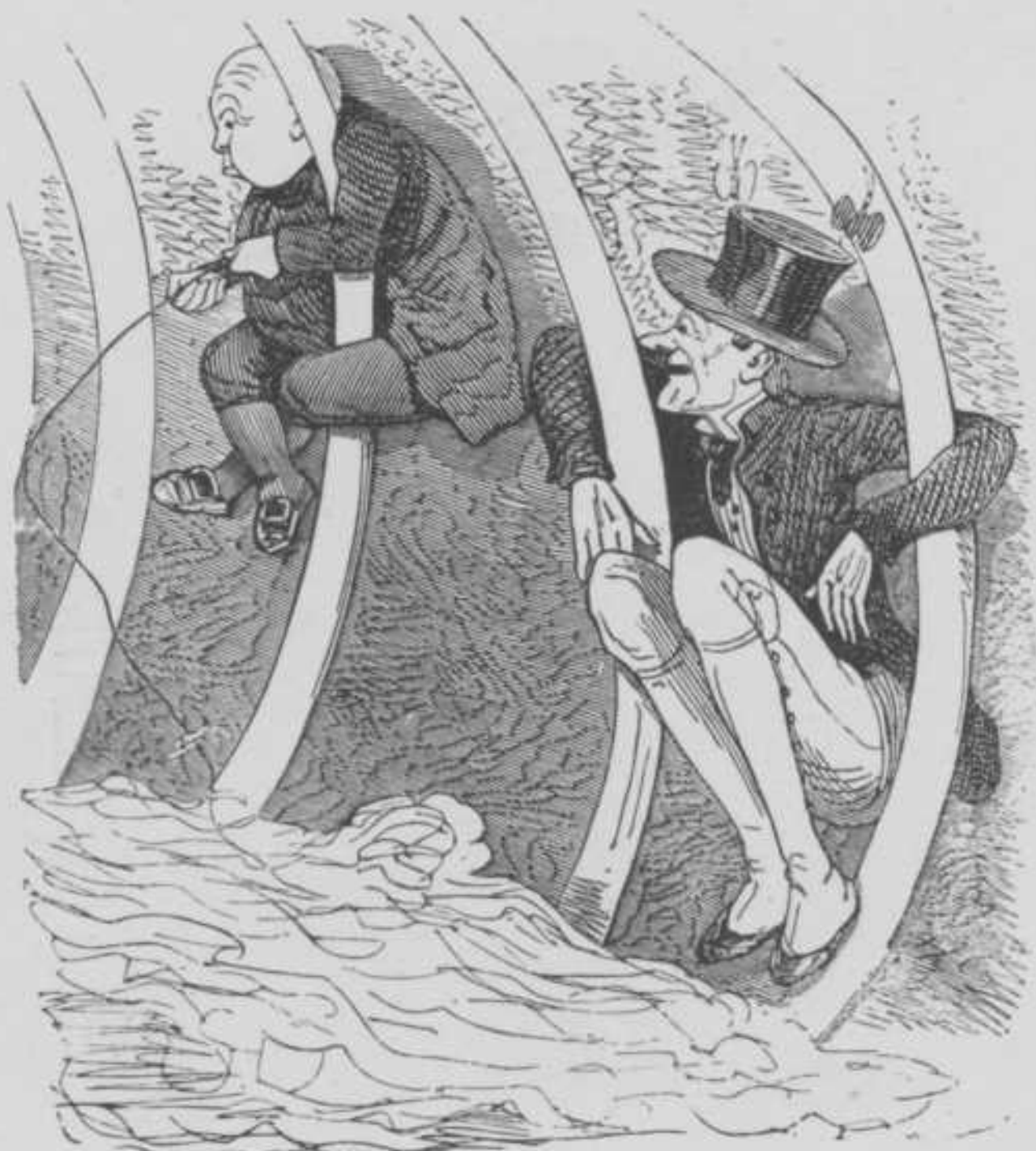
Twee ton water, ongejokt,
Had hij vast wel ingeslokt,
Toen hij eindelijk, dik als wat,
Boven kwam weer uit het nat
En een klein, zwart eiland vond,
Waar hij opkroop, tonnerond.

Ach, geen huis, geen boom, geen plant
Was daar op dat kleine land,
En het scheen wel, dat het zwom
Prikkebeen kijkt angstig om
En wordt doodelijk vervaard,
Want het eiland heeft.... een staart.

Kort en goed, het eiland was
Een gediert van 't walvischras;
En toen 't beest zich schudde, gleed
Prikkebeen er af. Het deed
Op zijn bek en..... Prikkebeen
Vloog door 't wijde keelgat heen.

Toen nu Prikkebeen omlaag
Neerkomt in de walvischmaag,
Vindt hij tot zijn blijdschap daar
Al een heerschap, kort en zwaar,
Die, hoog boven nat en slib,
Stijf zich vasthoudt aan een rib.

En die kleine dikbuik zegt:
„Ik begrijp niet, waar 't aan leit,
Dat ik nog mijn pruik niet vang.
'k Hengel al drie maanden lang
En nog krijg ik haar niet beet; —
't Is zoo waar, een kruis en leed.”

„Broertje-lief,” zegt Prikkebeen,
„Twee zijn knapper vaak as één.
'k Wil zien, of 'k je helpen kan.” —
„Doe dat!” zegt de dikke man;
„Als je 't pruikje wedervindt,
Ben ik je allerdikste vriend.”

Op een goeden morgen, dat
't Paar zoo in de ribben zat,
Slokte 't hongerige dier
Nog weer op een mensch of vier,
't Was aandoenlijk, de arme liën
Daar zoo spartelend te zien.

't Was een speelman, zooals bleek,
En een boer met grooten steek,
Met zijn knecht en Peternel,
Zijne dochter, die heel fel
Schreeuwende en haren zwarten mop
Stevig vasthield bij den kop.

Wat bekomen van den schrik,
Kuijert Nel eens rond met Prik,
Die verliefd raakt op en top;
Speleman strijkt vrolijk op,
Terwijl Dikkie breed vertelt,
Hoe 't is met zijn pruik gesteld.

Prikkebeen, die thans bedenkt,
 Wat geluk het huwelijk schenkt,
 Vraagt den boer te goeder trouw
 Peternel tot echtvrouw. —
 „Ik mag 't lijën,” zegt de man;
 „Als ze je aanstaat, trouw haar dan.”

Bal is 't in den walvischbuik,
 Alles danst naar oud gebruik;
 Zóó vol gratie, kunst en zwier
 Walsen Prik en Nelle hier,
 Dat men wis op 't wereldrond
 Zelden huns gelijken vond.

Doch helaas! door al 't gestamp
Krijgt de wallevisch een kramp,
Die hem ziek en mislijk maakt;
't Is of hij aan 't braken maakt. —
Dikkie, Dikkie — opgepast!
Hou de rip toch stevig vast!

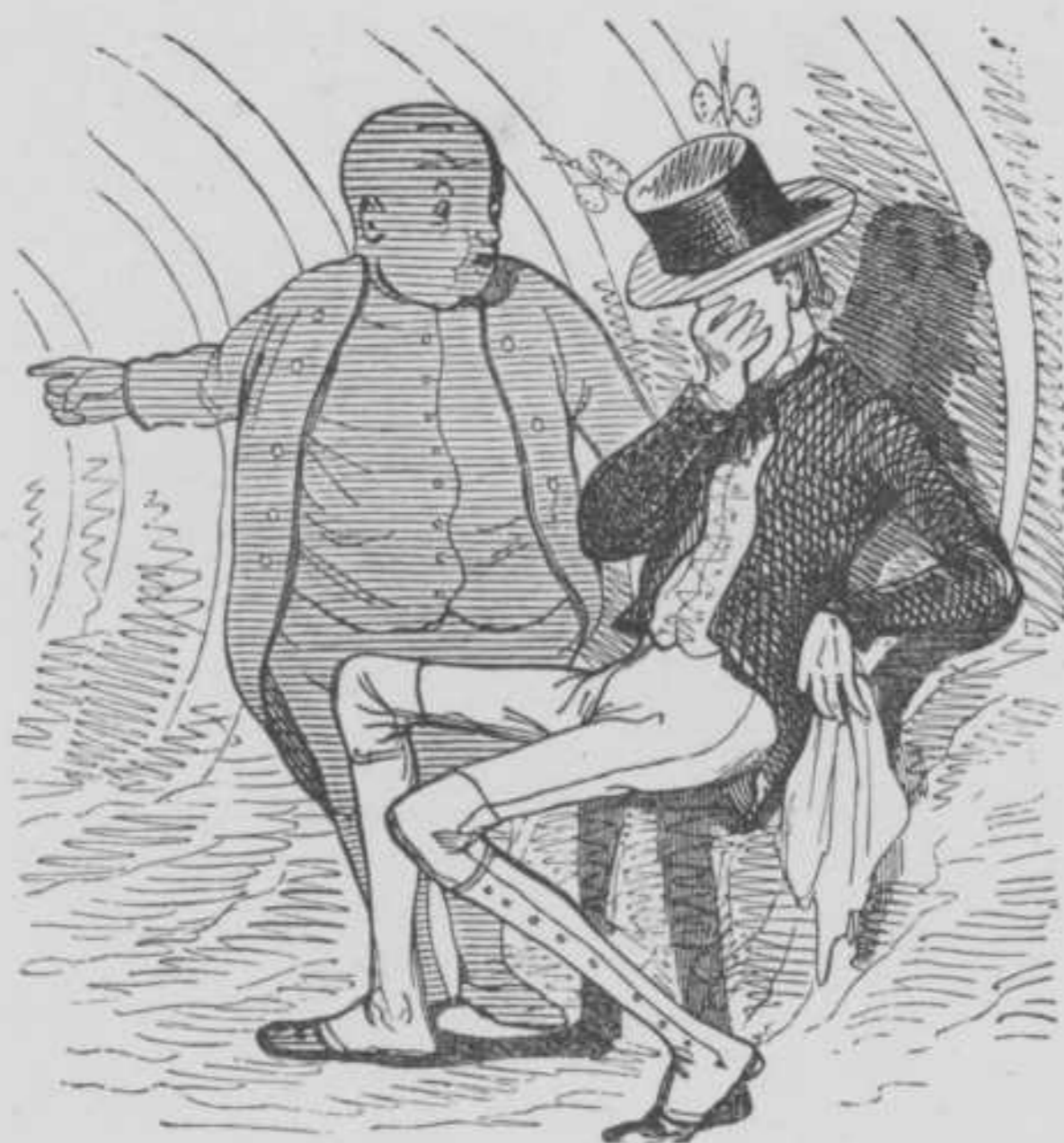
Peternel in dat gevaar,
Dacht nu aan haar mopshond maar;
Zij laat los. daar vliegt terstond
Speelman, boer, knecht, Nel en hond
Met een vreeselijk gerucht
's Walvisch keel uit in de lucht!

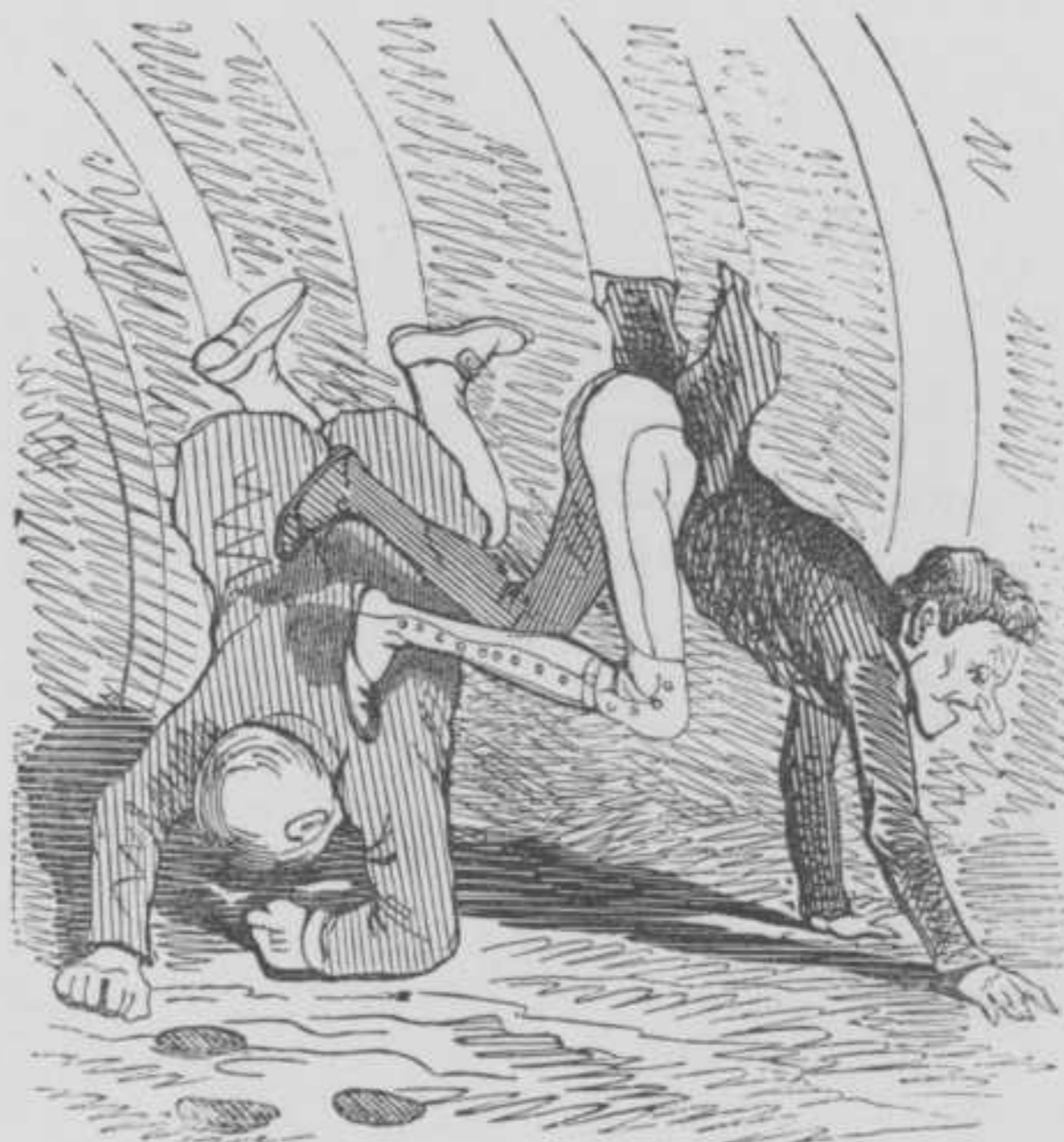
't Was gelukkig, dat net kwam
't Schip „Fortuin van Rotterdam”
En door 't zenden van een boot
Allen redde van den dood. —
Vier stuks menschen en den mop
Haalden ze uit het water op.

Onderwijl zit Prikkebeen
Nu met Dikkie heel alleen
Tot des walvisch bittren last
Nog daar in zijn ribben vast. —
't Beest had hen van harte graag
Ook gesleten uit zijn maag.

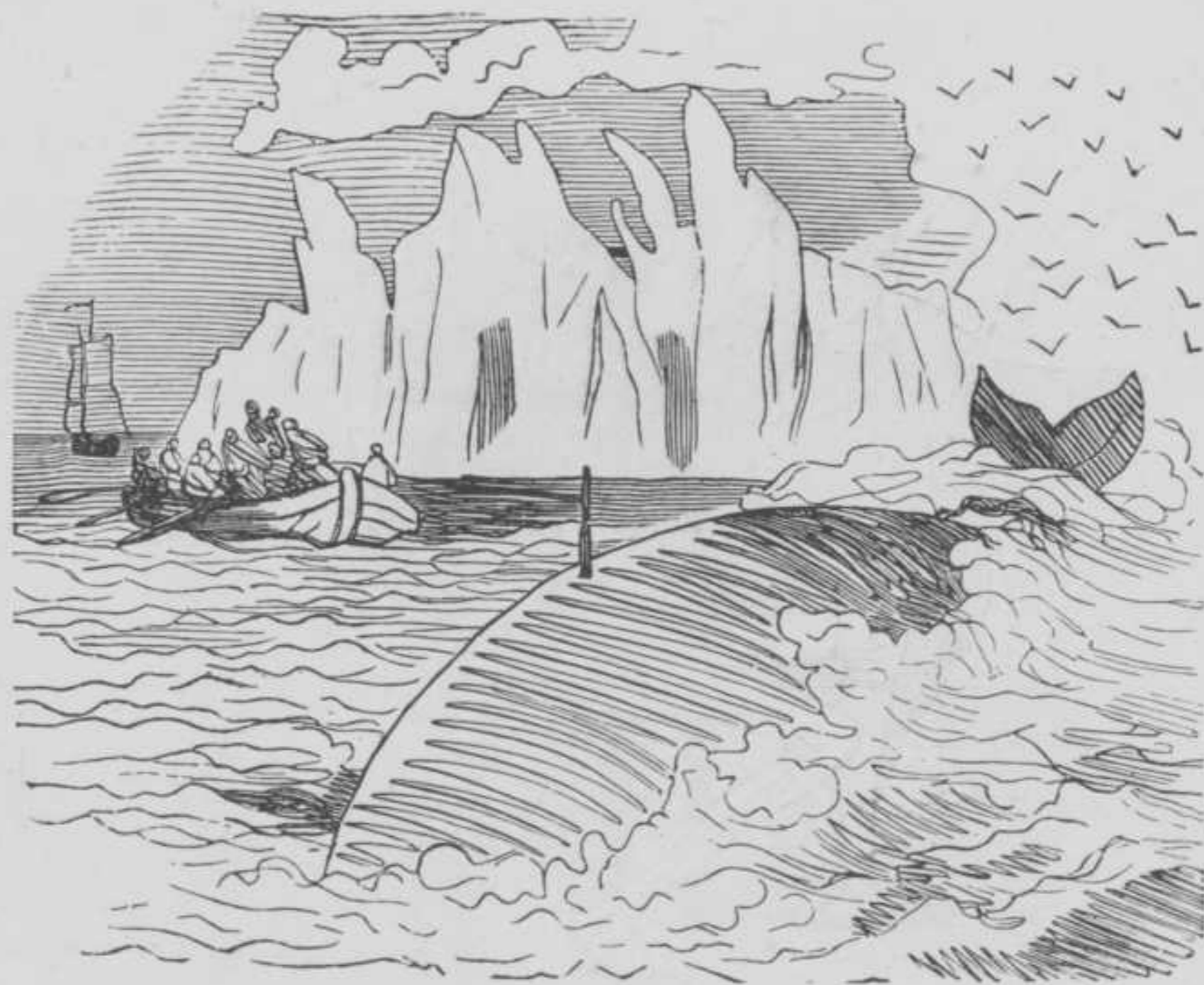
Doch, dat lukte ditmaal niet. —
Prikkebeen huilt van verdriet
En is doodelijk bedrukt,
Dat zijn Nel hem is ontrukkt.
Wat al Dikkie zegt en troost,
Prikkie huilt maar onverpoosd.

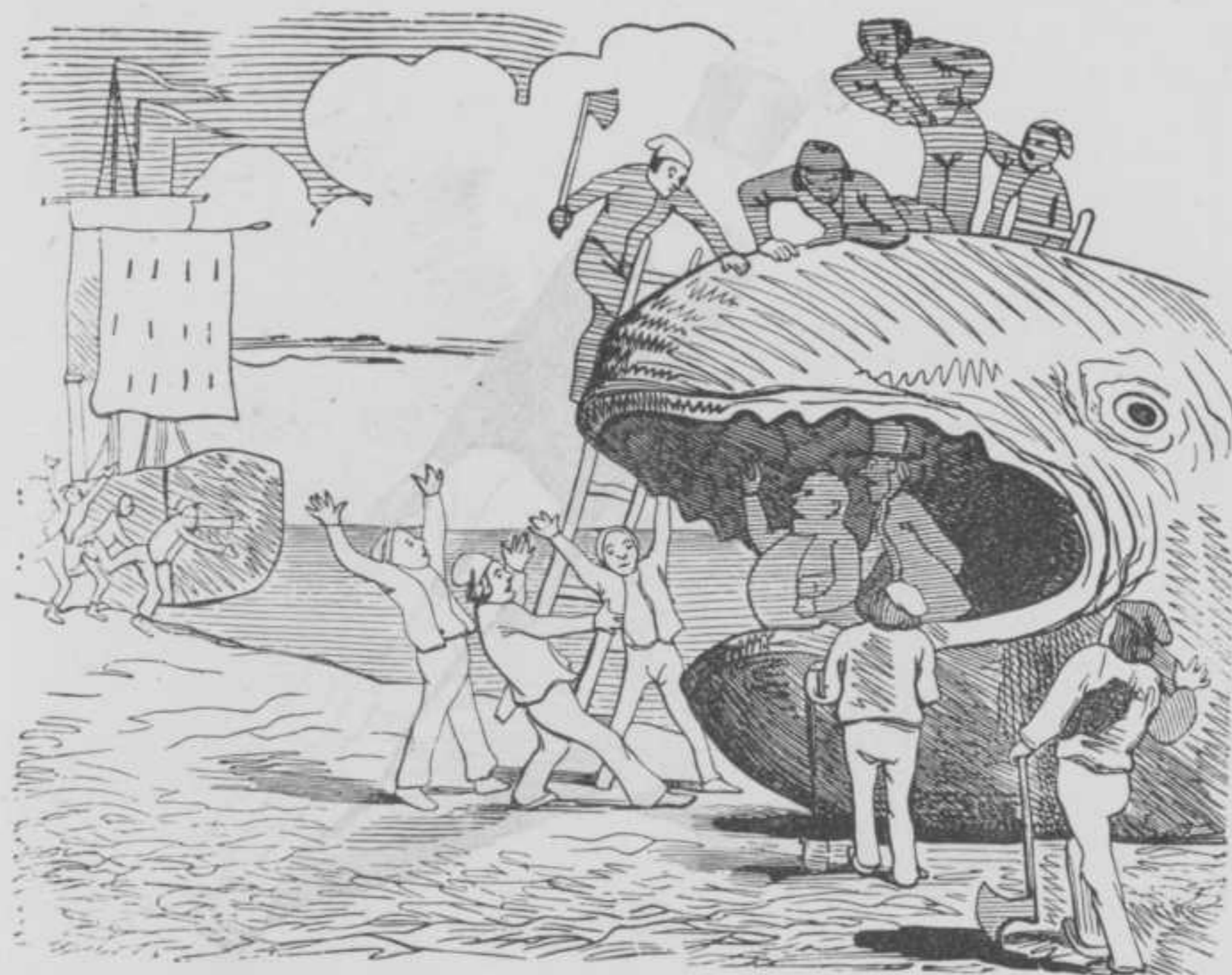
Eindelijk echter krijgt het dier
Aan het braken weer plezier;
't Hossebost hen heen en weer,
't Gooit en smakt hen op en neer,
Tot hun alles binnen kort
Geel en groen voor de oogen wordt.

De arme walvisch hijgt en kreunt,
 Dat zijn gansche lichaam dreunt;
 Uit zijn zijde druppelt bloed,
 Prikkebeen krijgt weer wat moed,
 Doch de Dikke, daar hij 't ziet,
 Roept: „Grut, dat begrijp ik niet!”

Werkelijk was hulp nabij;
 Walvischvangers waren 't. Zij
 Kregen pas den visch in 't oog,
 Of ze kwamen, en daar vloog
 Een harpoen hem zóó door 't lijf,
 Dat hij gauw lag dood en stijf.

't Beest werd aan den wal gebracht,
Stuk gemaakt en afgeslacht;
Doch, bij 't oopen van zijn mond,
Raad ereis, wie men daar vond? —
„Goeie morgen!” riep heer Prik,
„Goeie morgen!” riep heer Dik.

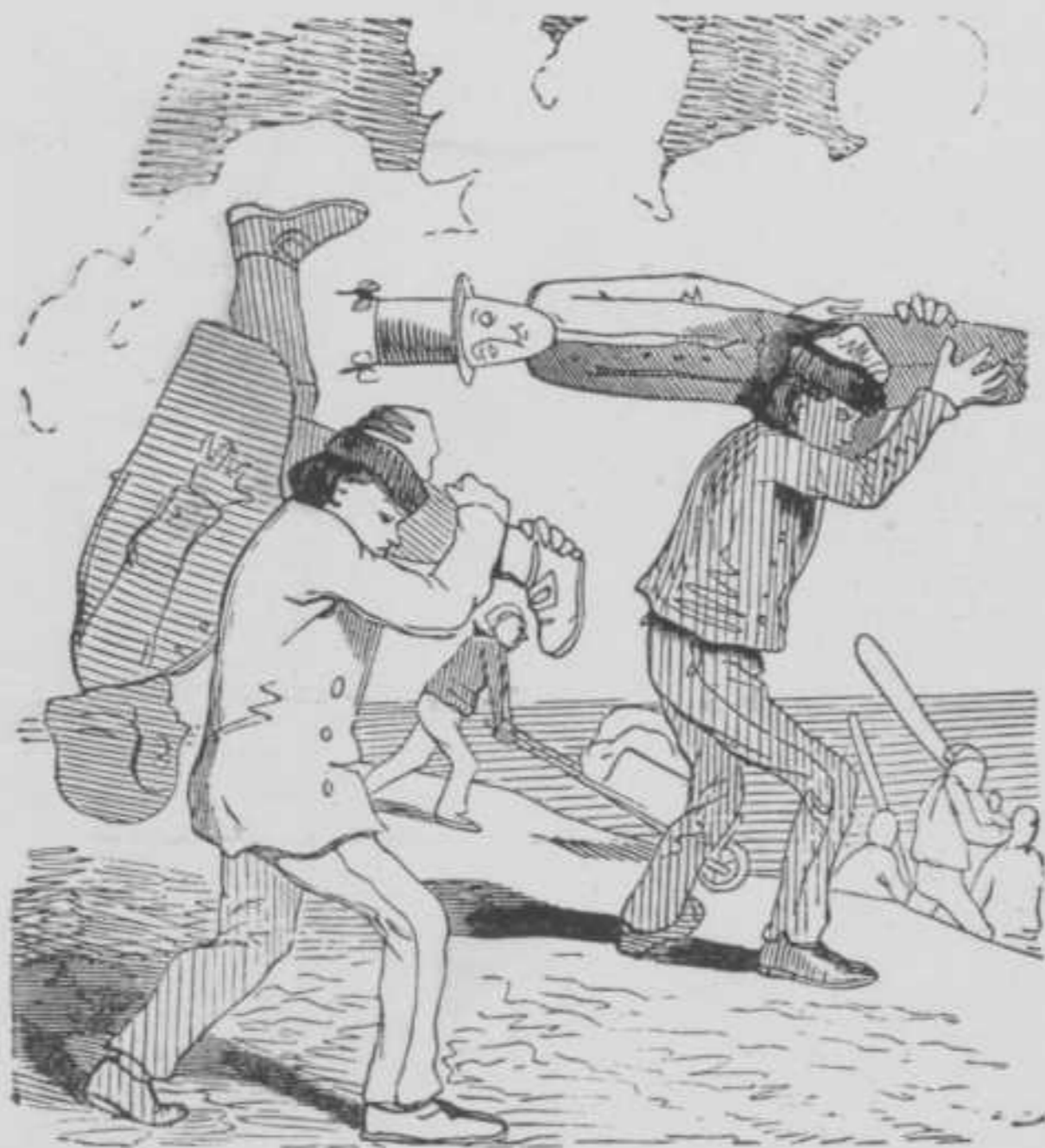
Prikkebeen tast, pas aan land,
Naar de Haarlemmer Courant;
Maar de Dikke roept: „Och heer,
Lievelling, heb 'k jou daar weer!”
Want hij vond zijn pruikje, dat
In een van de darmen zat.

Zoetjes aan al komen zij
 Nu de Noordpool mooi nabij.
 't Sneeuwt, rijpt, hagelt; de ijsbre kou
 Verwt hen beiden bont en blauw,
 En de vorst bevriest hun, heusch,
 Teenen, vingers, mond en neus.

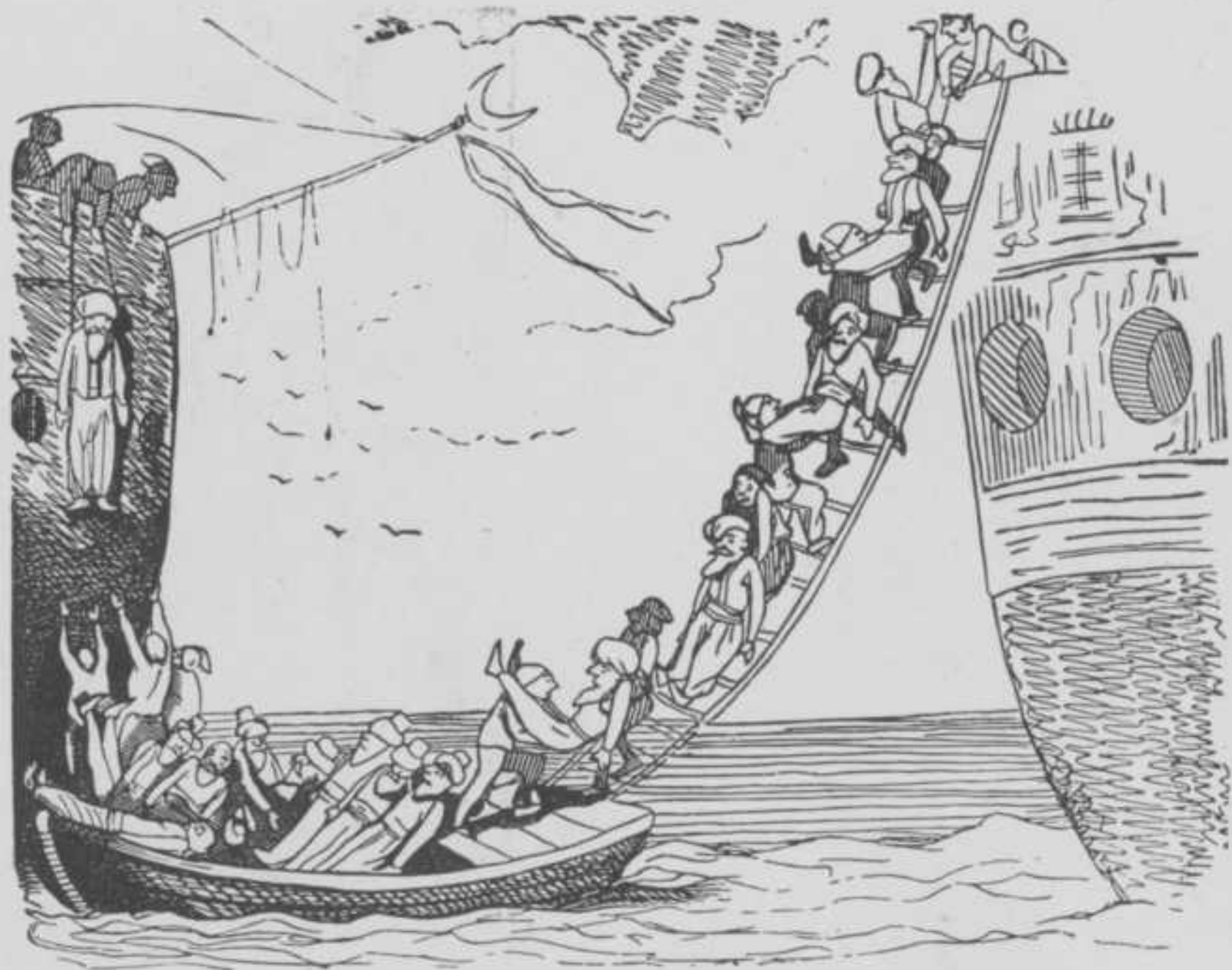
Eindelijk is hun 't bloed gestold.
 Prikkebeen valt om en rolt
 Zoo pardoes op Dikkie neer;
 Die ook heeft geen leven meer,
 Maar ploft, met zijn ééne been
 In de lucht, als blok daar heen.

Toen de vischvangst was volbracht
En het schip met traan bevracht,
Vond men de bevrozen twee
En nam ze op den schouder mee
Enkel om de vreemdigheid,
Als een ding van rariteit.

Met om hals en been een strop
Hing men aan den mast hen op.
Koud, verkleumd, hard, stijf en stom
Bongelden daar beiden om,
't Was, begrijpt een ieder ligt,
Een heel akelig gezicht.

Maar zie daar, een woeste orkaan
 Dreef hier thans ook 't roofschip aan. —
 Ursel lag met Turken daar
 Stijf bevrozen door malkaar,
 En zoo heesch men met een wip
 Heel den troep in 't walvischschip.

't Manvolk wierp men onder dek,
 Geen bewoog zich van de plek;
 Maar toen m' ook een dame vond,
 Nam men die apart en bond
 Naast den kapitein haar vast,
 Tot versiering van den mast.

Daags daarna, toen een matroos
Vuur sloeg in zijn tonteldoos,
Spatte een vonk, en daardoor kwam
De arme Turk in laaie vlam;
Doch de warmte en hitte doet
Prik en Ursel innig goed.

Toen de Turk van kop tot zool
Was verbrand tot asch en kool,
Komt in beiden 't leven weer.
Zij omhelst haar broeder teér,
Doch die knijpt, benauwd te moé,
Daadlijk weer zijn oogen toe.

Prikkebeen houdt zich als dood;
Dat brengt Ursel zeer in nood;
Zij bevrijdt hem van zijn strop,
Pakt hem aan en zet hem op;
Doch, bewegingloos en stijf,
Valt hij, bons, haar tegen 't lijf.

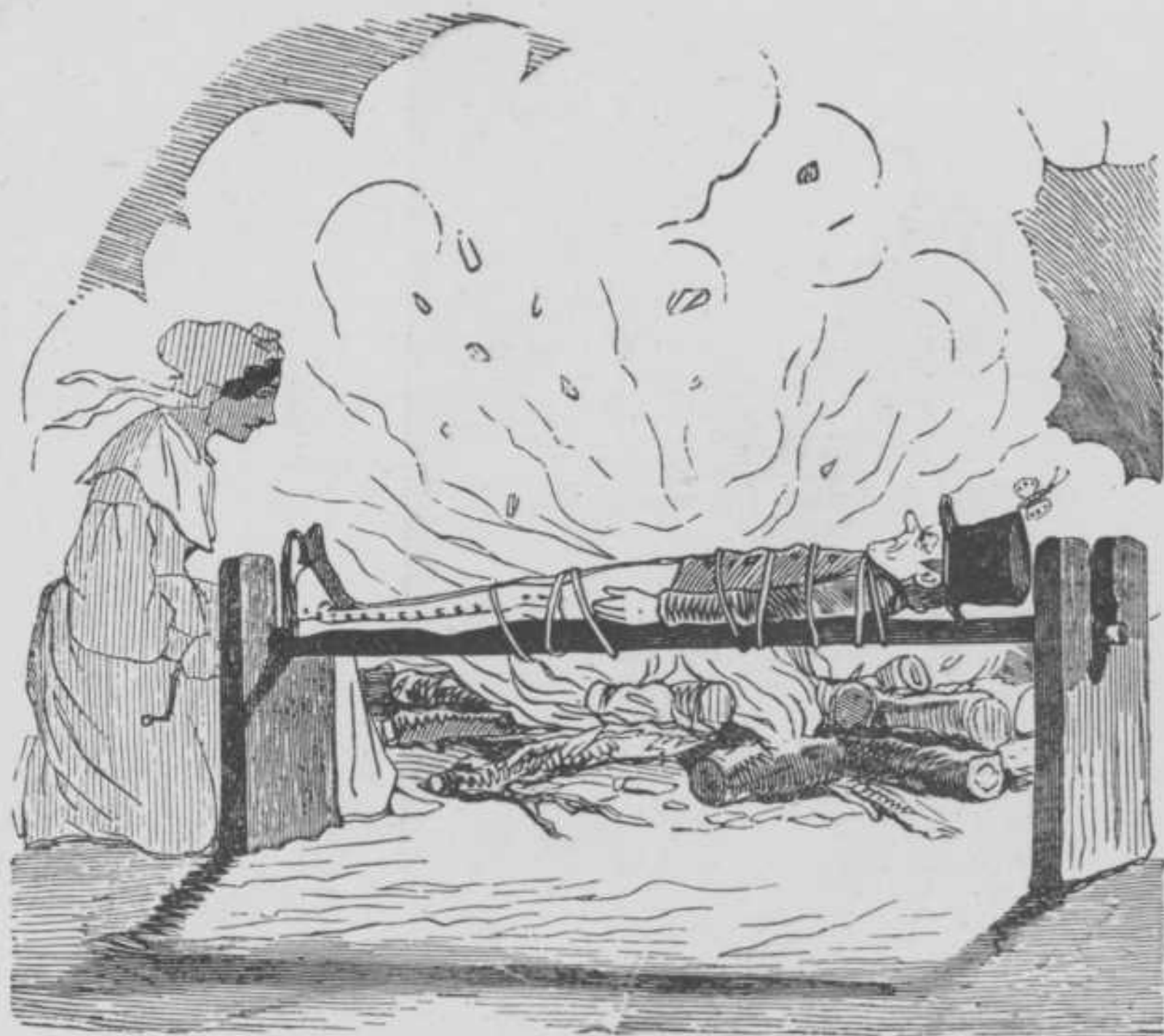
Schoon ze bitter klaagt en schreit,
 Hem met zoete naampjes vleit
 En met tranen overgiet,
 Wat ze doet, het helpt haar niet;
 Koud en hard als marmarsteen,
 Blijft de heele Prikkebeen.

Daar zij evenwel 't gebons
 Van zijn hart voelt, neemt ze een spons,
 En zij wrijft hem heel niet malsch
 Daarmee borst, gezicht en hals.
 Door 't gekriewel en gedoe
 Is hij haast aan 't lachen toe.

Al, wat zij bedenken kan,
Doet zij voor den armen man;
Kommen vlierthee, kokend heet,
Giet zij in hem. 't Klamme zweet
Breekt weldra den sukkel uit
En ontdooit zijn harde huid.

Ursula, zoodra zij 't ziet,
Treuzelt nu ook verder niet,
Maar bindt hem, zoo lang hij is,
Aan een braadspit, waar toch wis
Nu de hitte en laaie gloed
Hem wel heel ontdooien moet.

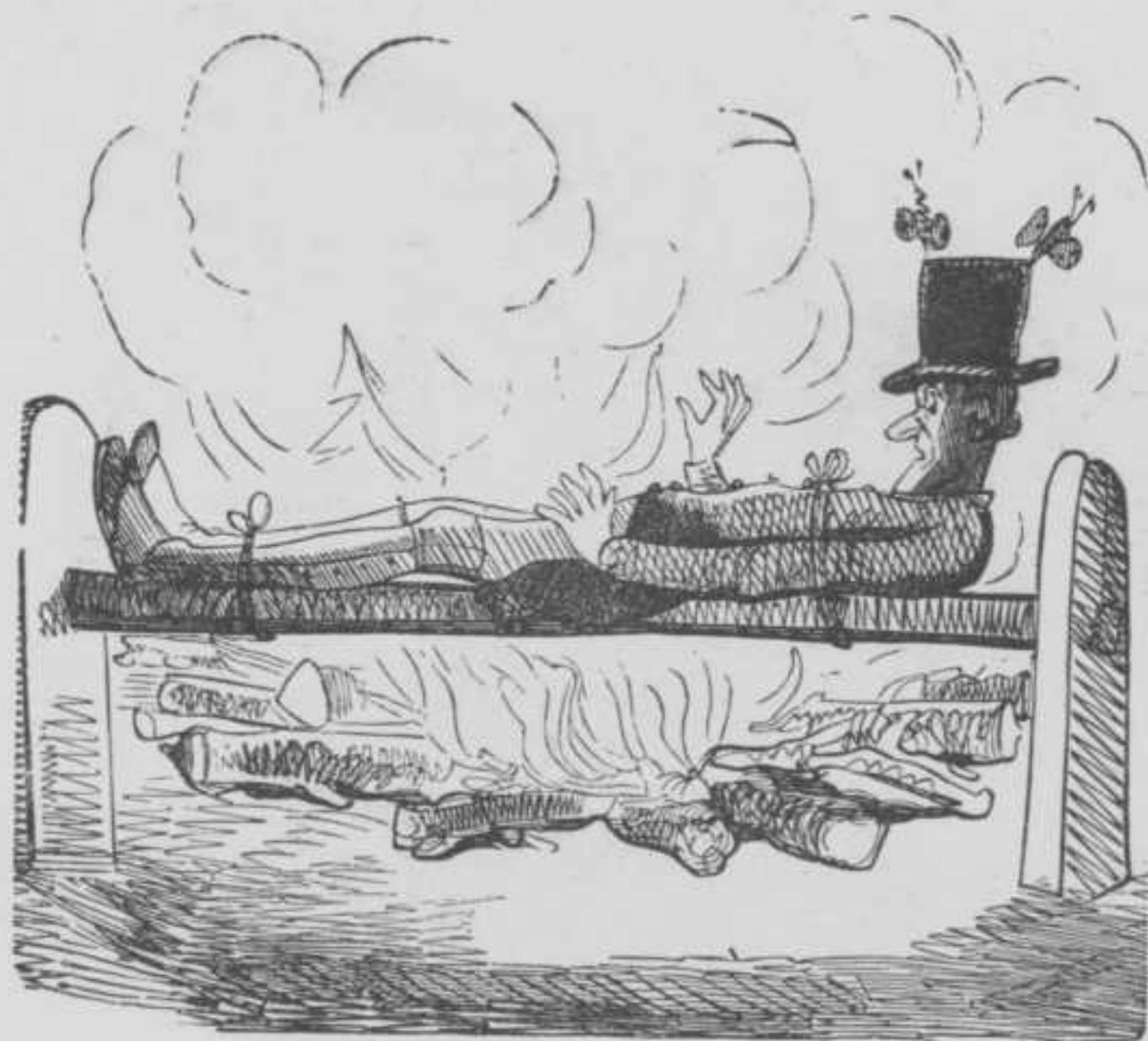
Daar de hitte in korten tijd
 Zich door 't gansche schip verbreidt,
 Dringt die ook door lijf en leën
 Der bevrozen Turken heen,
 Zoetjes aan ontdooid geraakt,
 Zijn ze als uit een droom ontwaakt.

En in woesten toorn ontbrand,
 Grijpen zij nu 't zwaard ter hand,
 Komen boven en verslaan
 Al, wie hun maar durft weerstaan;
 Hunne sabels, scherp en goed,
 Druipen dra van Christenbloed.

Ursula zit, bleek van schrik,
Nog bij 't vuur en braad haar Prik,
Tot een grimmig turksch mijnheer
Binnenkomt met blank geweer.
„Och pardon, heer officier!”
Riep ze; „ik braad een Christen hier.”

Prikkebeen begreep thans wel,
Dat het uit was met het spel;
Ook was voet, wang, oor en hand
Hem al tamelijk verbrand.
„Ursel,” riep hij, „schielijk, bind
Los me; ik ben ontdooid weer, kind.”

Doch de Turken zijn niet mak;
 Wat hij daar ook tegen sprak,
 Wou hij 't leven redden, dan
 Moest hij worden Muselman. —
 Knielend en diep aangedaan,
 Neemt hij dus den turban aan.

Dikkie, bonglend aan den mast,
 Wordt in 't eind ook aangetast
 Door de warmte en raakt ontdooid.
 Schoon in 't hoofd nog vrij berooid,
 Laat hij zich van boven neer
 Zakken, en... daar staat hij weer.

Van verbazing sprakeloos
Staat hij daar een heele poos
En, toen hij de Turken ziet,
Waarlijk, neen, toen vat hij 't niet.
Hij begrijpt van heel 't geval
Net zoo veel als niemendal.

En een van de Turken scheen
Hem precies wel Prikkebeen;
Lichaam mager, dun en schraal,
Neus lang, wangen geel en vaal;
Dikkie ziet hem, schrikt en... Bom
Tuimelt van ontsteltnis om.

Prikkebeen lacht en vertelt,
 Hoe de dingen zijn gesteld,
 Waarna Dikkie ook cordaat
 Tot de Turken overgaat.
 Met den turban op zijn kop
 Lijkt hij net een vetten mop.

Ursel nogtans praat en vleit,
 Tot haar Prik heeft toegeleid,
 Dat hij huiswaarts met haar gaan
 Zal en 't reizen laten staan. —
 Op een goed gezegeld blad
 Schrijft hij en beloofd hij dat.

Toen 't stuk was in schrift gebracht,
Heeft eerst Prikkebeen bedacht,
Dat zijn zus toch maar altoos
Met hem deed, wat zij verkoos,
En dat hij zich altijd maar
Ringelooren liet door haar.

Daar op eens komt in zijn kop
Een gelukkig denkbeeld op;
Zijn gezicht ontplooit zich weer,
Moedig stapt hij op en neer
En, na kort en goed heraad,
Zegt hij tot zijn dikken maat:

„Hoor eens hier, wat dunkt je er van,
Wil je nooit gaan trouwen man?
Ik weet zeker, dat een vrouw
Je gelukkig maken zou,
En... denk er eens over na,
Heb je zin in Ursula?”

Dikkie zegt hierop zijn vrind,
 Dat hij 't voorstel kostlijk vindt,
 En heeft, zwaar verliefd geraakt,
 Ursula zijn hof gemaakt. —
 Prikkebeen ziet hoogst voldaan
 't Zoet gevrij der beiden aan.

Zoo slijt men in liefde en vreed
 Wel een week twee drie op zee;
 Prikkebeen heeft rust voortaan,
 Dikkie kust, hoogst aangedaan,
 't Roosje, liefelijk en schoon,
 Hem door Ursel aangeboon.

Eindelijk wordt men land gewaar;
Prikkie maakt zich aanstonds klaar,
Stelt den Dikke aan Ursel voor
En zegt: „Lieve zussie, hoor,
Nu je een man krijgt, kun je mij
Missen, en dus scheiden wij.”

Ursel echter schreeuwt verwoed:
„Neen, 'k zeg, dat je blijven moet!”
Prikkebeen valt om van schrik,
Evenzoo ook meester Dik. —
Beiden liggen stil en stom,
Ursel trappelt op hen om.

Doch van drift en boosheid krijgt
 Ursel zelf een flauwte en zijgt
 Met een gil op beiden neer.
 Geen van hen verroert zich meer,
 En zoo liggen alle drie
 Nu zoo stil in compagnie.

Eindelijk, na een uur misschien,
 Wagen zij 't eens op te zien,
 En daar Ursel ba noch boe
 Zegt, zoo sluipen ze op haar toe. —
 Och, daar ligt ze levenloos,
 Als een bleeke witte roos.

Wis en stellig is zij dood!
Dikkie's droefenis is groot,
Want hij had het lieve kind
Allerteederlijkst bemind. —
Diep geroerd en aangedaan,
Vatten zij het lichaam aan.

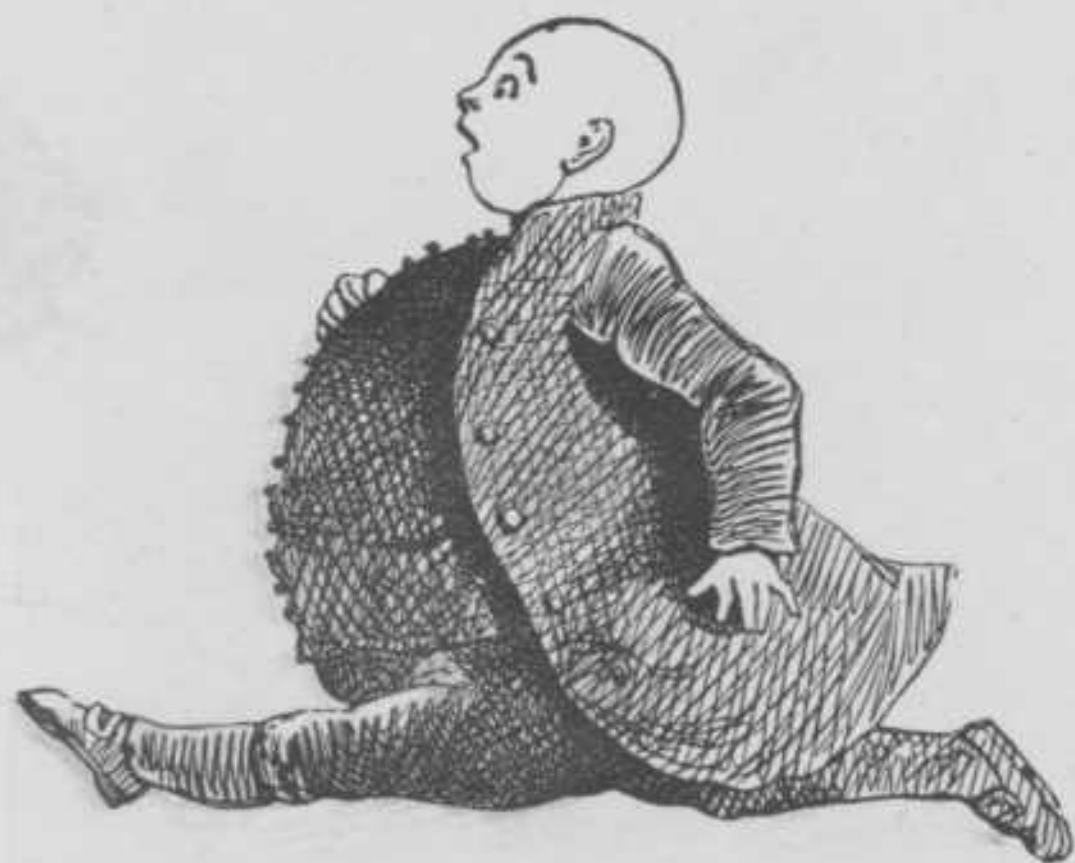
Doch toen zij dat, naar 't behoort,
Willen gooien over boord,
Komt de doode op eens weer bij
En stoot beiden wild op zij. —
Prikkebeen ontstelt geducht
En neemt overhaast de vlucht.

Och, die goeie Prikkebeen!
 Hij wil vluchten, maar waarheen?
 Rondom 't schip is alles zee,
 Nergens is een veilge steê.
 Rustloos, al rondom, rondom,
 Rent hij op het vaartuig om.

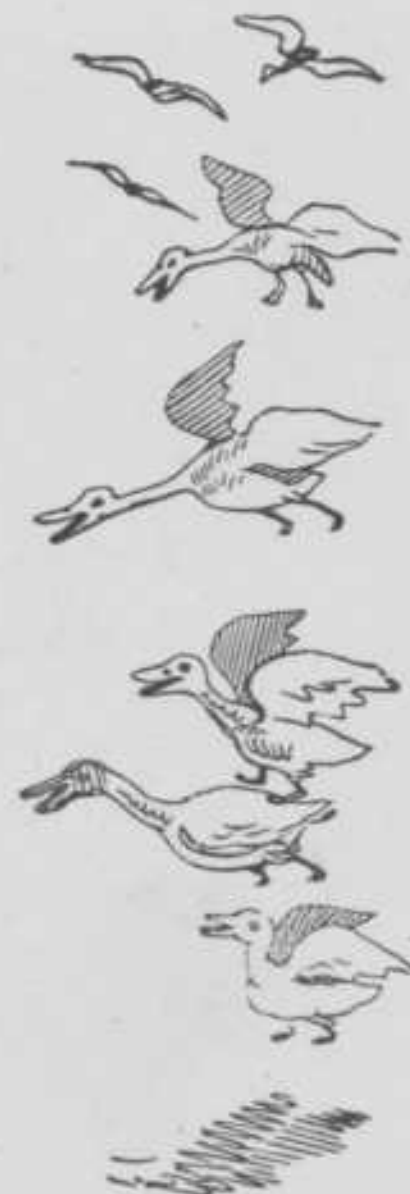
En pas ziet dat Ursula,
 Of zij. . . wip! hem achterna.
 Zoo vervolgt ze in breeden kring
 Vliegensvlug den vluchteling.
 Rustloos al rondom, rondom,
 Rent zij ook op 't vaartuig om.

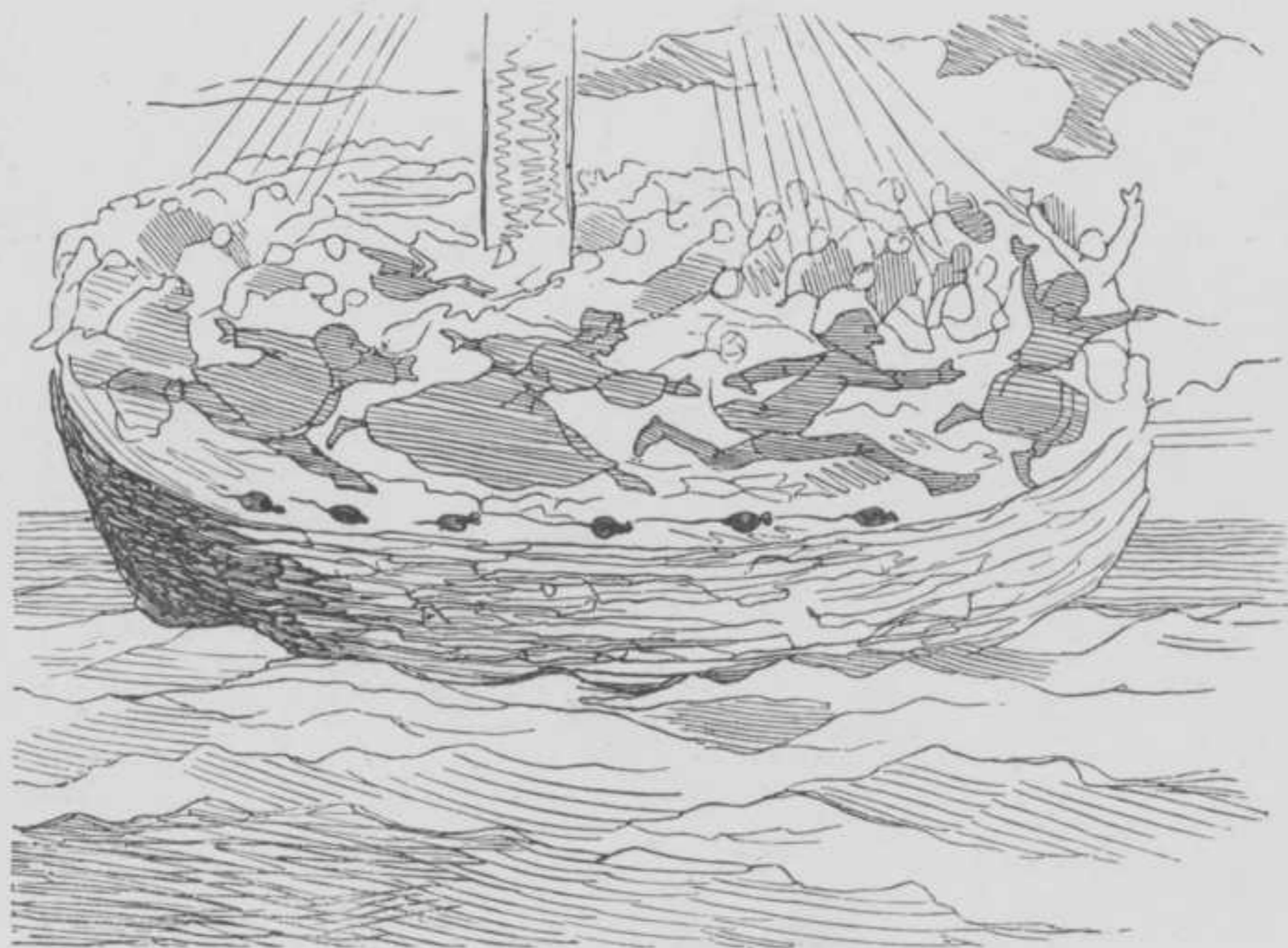
Zelfs de korte dikke man
Loopt, zoo hard hij loopen kan,
Met vooruit gestoken buik
En verliest daarbij zijn pruik. —
Rustloos stappend... bom, bom, bom!
Rent hij ook het dek zoo om.

Alle Turken, twee aan twee,
Loopen nu ook spoedig meê
In gedurig sneller vaart;
't Zweet druïpt taplings uit hun baard —
Rustloos, hijgend, stom en krom,
Rennen alle Turken om.

Ganzen, eenden, duif en kip,
Al 't gevogelte op het schip
Komt ook dra in rep en roer;
En met vreeselijk rumoer
Fladdren zij in dichte drom
Om den mast al om en om.

Zelfs uit sloopshol, reet en gat
Komt gekropen muis en rat;
Oud en jong en groot en klein,
Dik en dun raakt op de been
En rent onder dof gebrom,
Rusteloos op 't vaartuig om.

Prikkebeen en Ursel daar,
Dikkie en de Turkschaar,
Vee, gereedschap, ieder ding
Komt in wilde slingering,
Tot in 't eind het schip zelf zwaait
En als dol in 't ronde draait.

Aan het strand met zijn viziers
Zit de Dei daar van Algiers
En rookt lekkere varina,
De eene pijp vóór, de andre na;
Slaaprig kijkt hij voor zich neer
En verveelt zich uiterst zeer.

Eindelijk echter wordt hij daar
Ver in zee een ding gewaar,
Dat, als razend, gek en dol,
In het rond draait als een tol. —
Schoon hij 't met zijn oogen ziet,
Wat het is, dat vat hij niet.

Hierop dus ontbiedt de Dei
Al zijn Wijzen. . . . Kijk, wat rei!
En hij vraagt hun kort en goed,
Wat dat ding beduiden moet. —
Geven ze er geen antwoord op,
Dan dreigt hij met galg en strop.

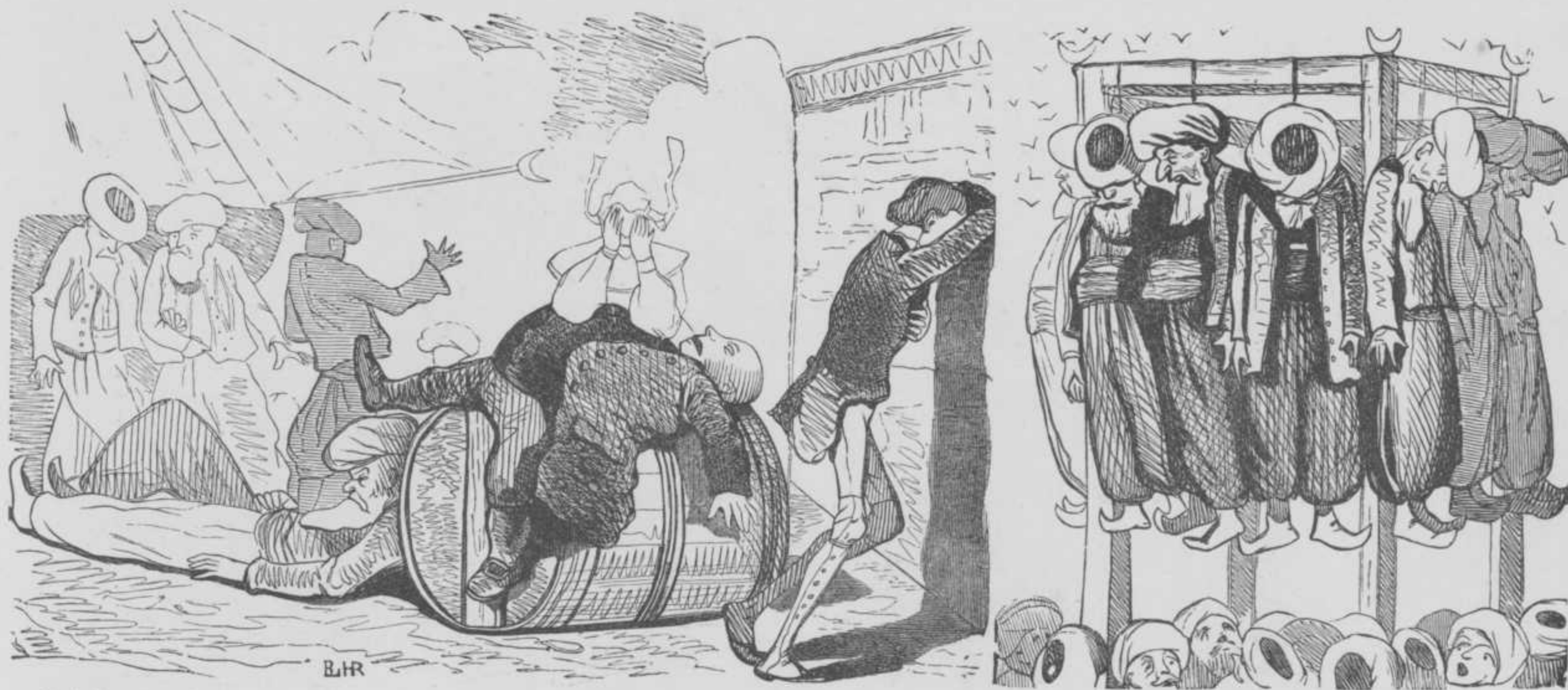

Bleek van schrik en heel ontdaan
Vangen nu de Wijzen aan,
Slaan het ding door kijkers ga,
Lezen honderd boeken na;
Doch, wat of zij doen of niet,
Ook zij vatten 't wonder niet.

Eindelijk komt men overeen,
 Dat het een comeet wel scheen;
 En nu stelt de vlugste kop
 Knapjes een verhandling op,
 Waarin aan Zijn Majesteit
 Alles breed wordt uitgeleid.

„Streng Heer!” zoo spreken zij,
 „De overtuiging kregen wij,
 Dat het voorwerp, 't welk Gij ziet,
 Een comeet is, anders niet,
 Die U roem en heil voorspelt.” — —
 Elk kreeg duizend gulden geld.

's Andren daags kwam, draaiend nog,
 Maar wel en behouden toch,
 't Schip aan bij den havendam. —
 Toen het daar tot stilstand kwam,
 Kon, van al in 't ronde gaan,
 Geen meer op zijn beenen staan.

Prikkebeen voelt maagcoliek,
 Dikkie ligt naar, flauw en ziek,
 Ursel staat met duizlend hoofd,
 't Scheepsvolk is heel afgesloofd;
 Allen tasten mislijk rond,
 Of ze tuimlen op den grond.

Toen de Dei de zaak vernam,
 Werd hij allervreeslijkst gram
 En hing, ieder aan een strop,
 Al zijn domme Wijzen op,
 Omdat die hem altemaal
 Fopten door hun leugentaal.

De drie Christnen houdt de Dei
Voortaan wreed in slavernij.
Met een keten zwaar belaan,
Moet Prik naar den akker gaan
En wordt op het heete veld
Ergens aan het werk gesteld.

Doch, pas hoort de Dei er van,
Wat dóórknop en kundig man
Dikkie is, of levenslang
Schenkt hij hem den doctorsrang,
Waarvoor hij 't jong prinsegoed
Handig lezen leeren moet.

Maar de Prinsjes, speelsch en lui,
Hebben van 't A. B. den brui
Leeren kunnen ze altijd wel,
Zij begeeren pret en spel,
En dus staat tot hun plezier,
Dikkie voor hen bokje hier.

Dat behaagt hun extra zeer;
Van het leeren komt niets meer.
Wat ook Dikkie knort of scheldt,
Wat al moois hij hun vertelt,
Altijd is 't: „Kom, Doctor, kom,
Sta nog maar eens knapjes krom.”

Eindelijk komt op dat schandaal
De oude Dei eens in de zaal.
„Kennen,” roept hij, „deze twee
Morgen niet heel 't A. B. C.,
Vriendjelief, dan, bouw er op,
Zult gij bonglen aan den strop,”

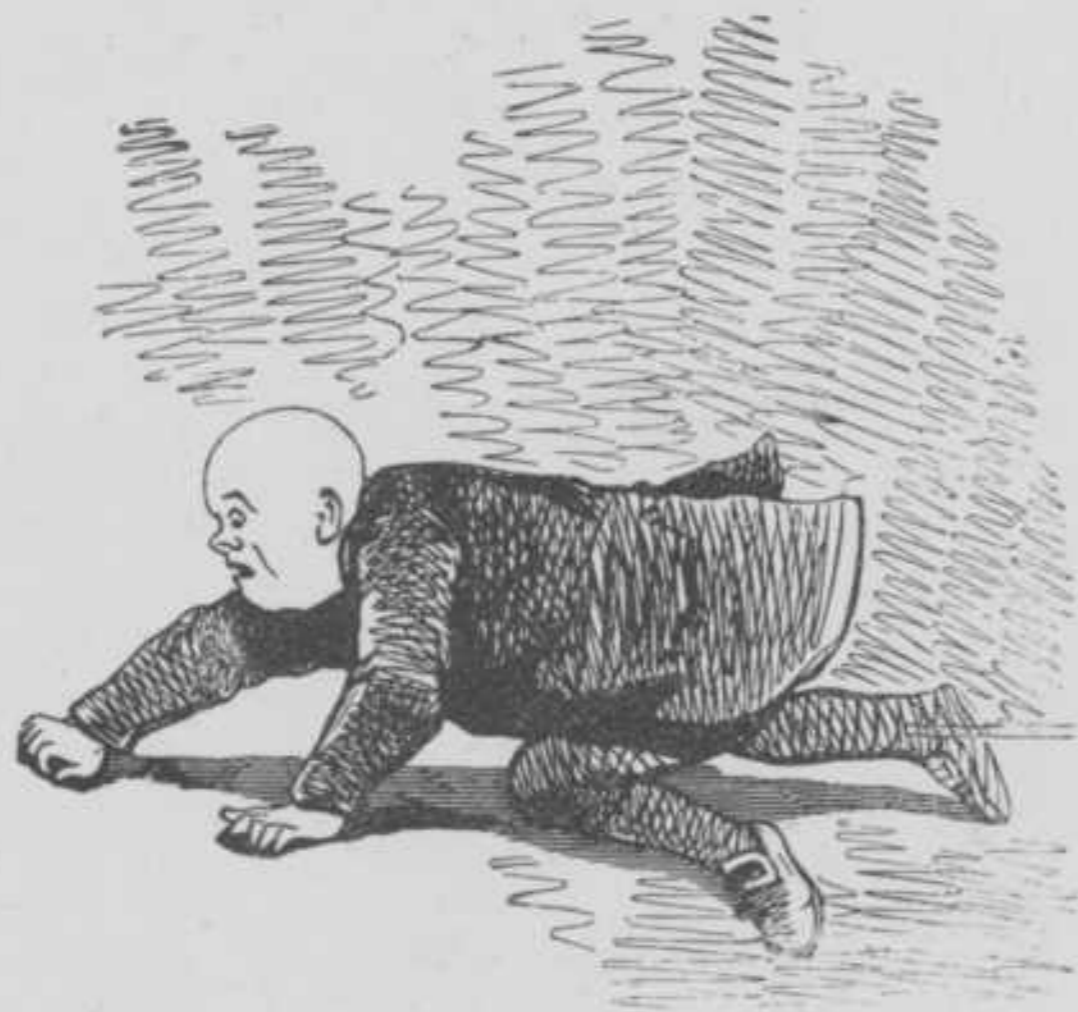
Onze Dikkie staat ontzet;
In de galg vindt hij geen pret,
En dus zegt hij al maar door
't A. B. aan de Prinsjes voor;
Doch terwijl hij d' eenen guit
Leert, wat voert toen de ander uit?

Kijk, die slaat om 't vette been
Van den Dikke een touwstrik heen,
En daar bindt hij nog tot last
Een heel zwaren balk aan vast. —
Toen nu Dikkie loopen wou,
Zat hij vast aan blok en touw.

Daarop vluchten zij te saam
Naar den tuin. Dik roept door 't raam :
„Lieve Prinsjes, alle twee,
'k Bid je, leer toch 't A. B. C. ! —
Och, als je 't niet morgen kent,
Hangt je Pa mij, arme vent !”

Dikkie, die graag vluchten wou,
Zit nu deerlijk in het nauw;
Want, of hij al trekt en doet,
Vast zit hij met d' eenen voet.
Wat hij trappelt, spartelt, stampet,
Stijf blijft hij daar vastgeklampt.

Eindelijk echter, met een ruk,
Raakt hij los. Bij ongeluk
Stort de kamer van den Dei
Tevens heelmaal in daarbij;
Zóó ijsbaarlijk was de schok,
Toen Dik zoo vervaarlijk trok.

En thans springt hij, desperaat,
Uit het raam, dat open staat;
Doch, niet denkend aan het ding,
Dat aan 't eene been hem hing,
Houdt dat aan 't kozijn hem vast....
Daar is Holland weer in last.

Toen de Prinsjes evenwel
Zagen d' afloop van hun spel,
Pakte de een hem bij zijn rok,
De ander gaf een stootje aan 't blok,
En zoo kwam de Dikke weer
Op zijn beide voeten neer.

Nauwlijks staat hij op den grond,
 Of hij kijkt verbijsterd rond,
 Neemt een vaart en gaat als dol
 Met zijn blok aan 't been op hol. —
 Hij had wél zoo wijs gedaan
 Door zich eerst daarvan te ontslaan.

Ursel, die voor 't venster staat,
 Ziet, hoe Diklief vluchten gaat,
 En terstond vlucht nu ook zij
 Uit de wreede slavernij. —
 Met op zij een blinkend zwaard
 Loopt zij als een hollend paard.

Onderwijl plant Prikbebeen
Kropsla, bloemkool, ui en peen,
En een baardig turksch soldaat,
Die daarbij op schildwacht staat,
Geeft hem ieder oogenblik
Op zijn langen neus een tik.

Schoon, daar op een morgen ziet
Hij zus Ursel in 't verschiet,
En dat maakt hem zoo benauwd,
Dat hij vlucht naar 't naaste woud,
Waar hij in zijn angst de wijk
Neemt op een stokouden eik.

Prikkebeen zit hoog en droog
 Op dien eik; maar 't scherpziend oog
 Van zijn zuster Ursula
 Merkt zijn lange beenen dra. —
 „Kom, broër,” roept ze, „vlucht met mij
 Uit de wreede slavernij!”

Broërlief nogtans houdt zich doof
 En klimt hooger op in 't loof. —
 Wat zus Ursel roept of bidt,
 Prik verroert geen enkel lid,
 „Hoe gelukkig” — denkt de man —
 „Dat mijn zus niet klautren kan!”

Onderwijl vlucht docter Dik,
Voortgezweept door angst en schrik;
Doch, door 't schuren, dat het doet,
Raakt zijn blok allengs in gloed.
Vonk en vlam slaat er uit op;
Dikkie's wanhoop rijst ten top.

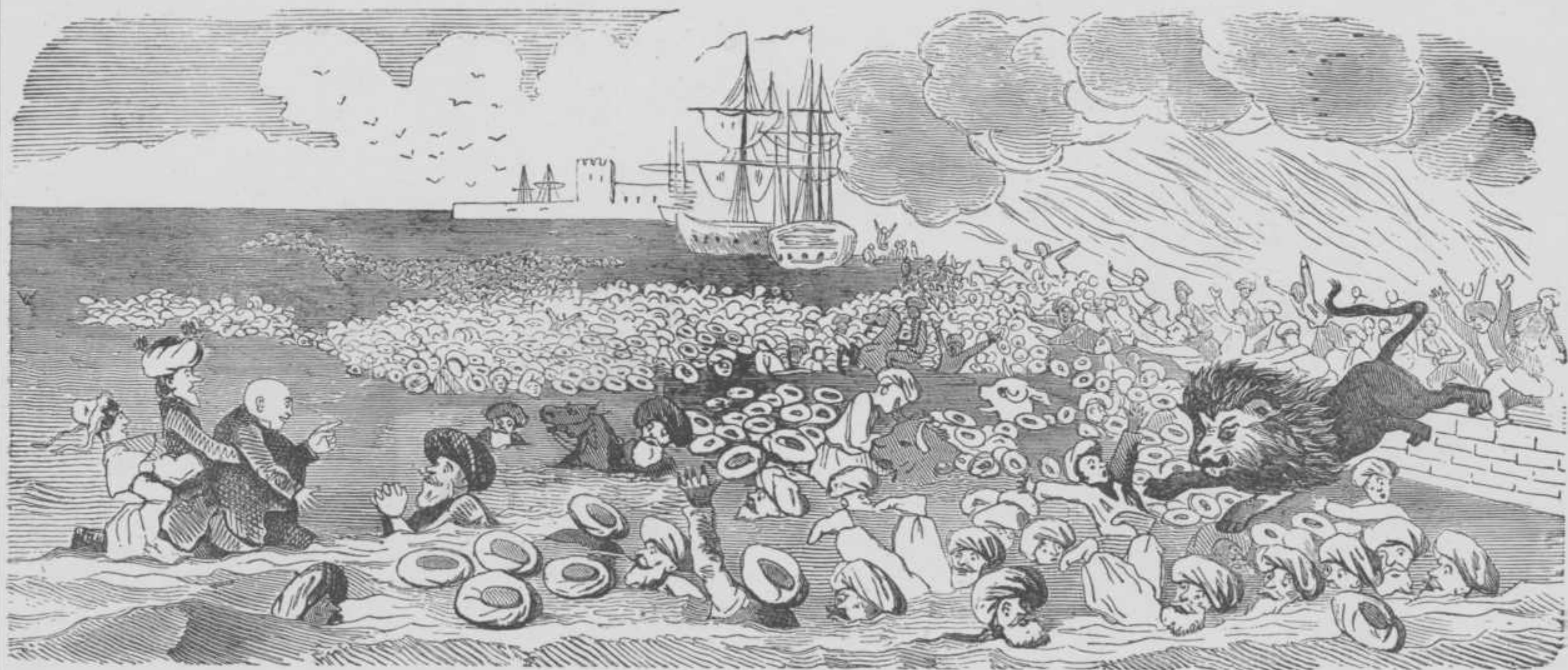
Gras en kruiden, heester, plant,
Alles raakt weldra in brand. —
Met de staarten in de lucht
Komen leeuwen angevlucht. —
Mensch en dier stormt, bang te moê,
Op 't naburig zeestrand toe.

Prikkebeen, die spoedig ook
Op zijn boom de brandlucht rook,
Moest nu, om den dood te ontgaan,
Ook wel uit zijn hoek van daan. —
Toen hij naar beneden kwam,
Stond de stam al half in vlam.

Ursel grijpt hem bij de hand,
Om te vluchten naar het strand;
Dikkie volgt met luid gekerm;
Mensch, gediert — een dichte zwerm
Loopt, loeit, brult uit volle keel...
't Is een akelig tooneel

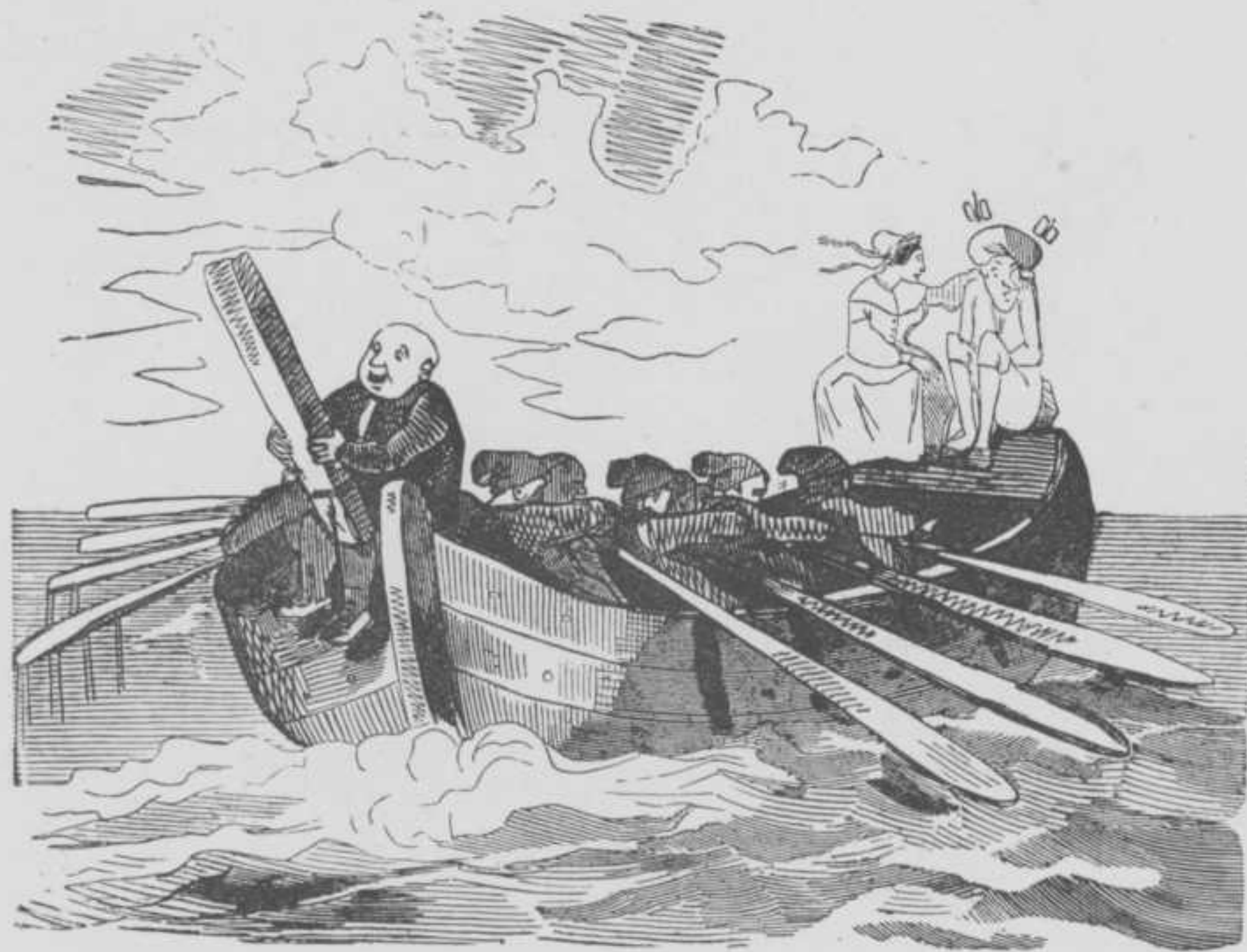

Stadig wint de brand meer veld.
Alles vlucht voor 't vuurgeweld,
Alles springt pardoes in zee,
Alles, tot die leeuw zelfs mee;
Alles spartelt nog een poos,
En verzinkt toen voor altoos.

Dikkies blok was echter toch
Heelemaal verbrand niet nog,
En dient nu het drietal tot
Een hun 't leven reddend vlot. —
D' armen Dei zien ze ondergaan
In den koelen oceaan.

Daar dus dobberen de drie
Zoetjes voort in compagnie,
Tot hun oog in 't ver verschiet
Eindelijk een vaarttuig ziet. —
Langzaam komt dat naderbij
En verneemt hun noodgeschrei.

Spoedig nu verscheen een boot.
 Die hen redde uit allen nood;
 En, wie had wel ooit verwacht,
 Wie 't ooit mogelijk gedacht,
 Dat het schip, waarop men kwam,
 Was... „t Fortuin van Rotterdam!”

Ursel had door 't koele bad
 Evenwel toch kou gevat,
 En voelt zich van rheumatiek
 Onplezierig, flauw en ziek,
 Waarom broerlief nacht en dag
 Van haar bed niet wijken mag.

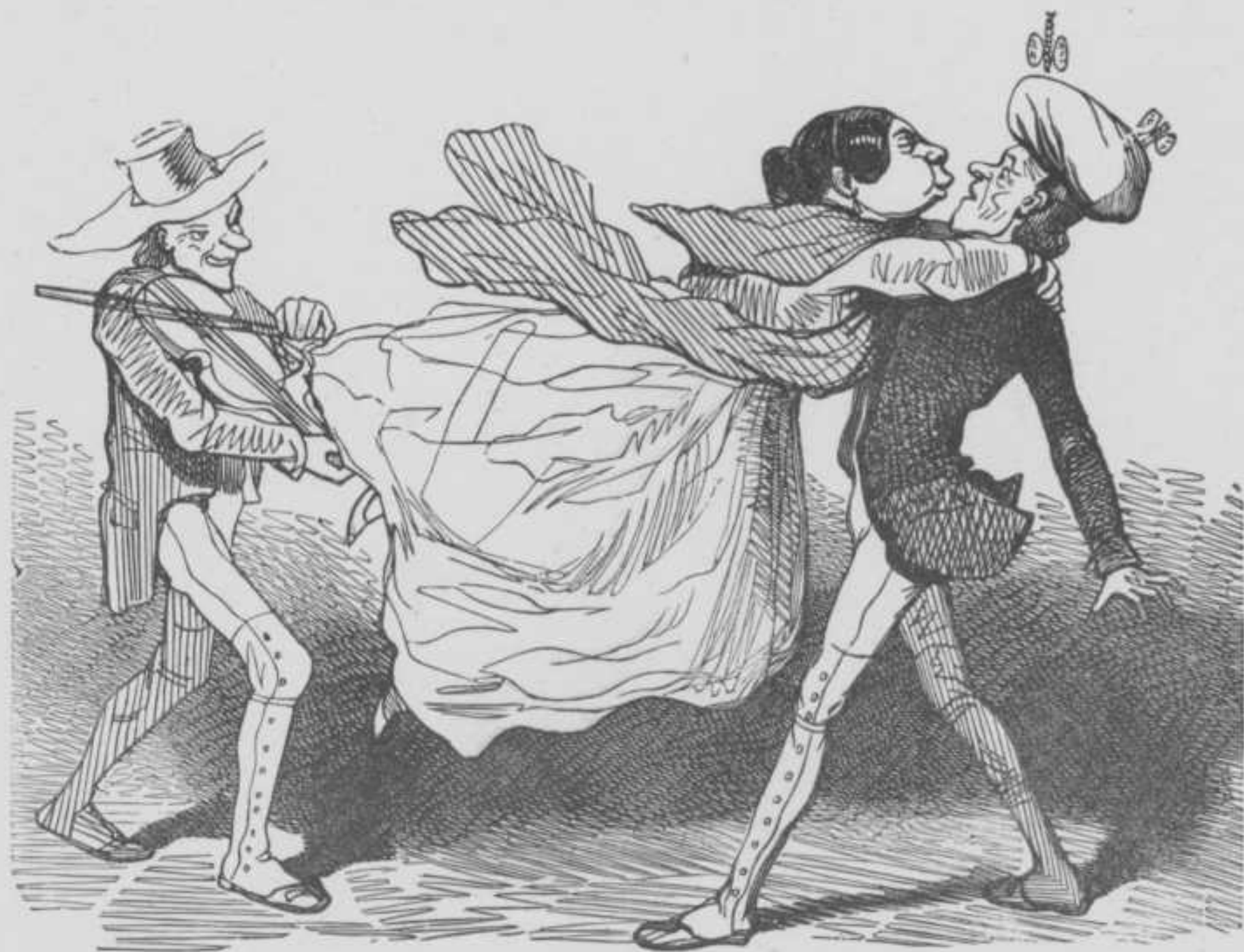
„Prikkie,” zucht ze voor en na,
 „k Voel, dat ik gauw sterven ga;
 Maar als je mij wát bemint,
 Dan beloof me, beste vrind,
 Van dat dwaas kapelgevang
 Af te zien je leven lang.”

Prikkie wordt van schrik zoo bleek,
 Dat hij zelf ook ziek wel leek,
 En dus dringt zij hem een kop
 Uit haar eigen drankflesch op. —
 Zuchtend slikt hij met haar mee
 Vliersop en kamillethee. —

Eens, toen hij aan 't snurken hoort,
 Dat zij slaapt, pakt hij zich voort.
 Zoetjes zonder 't minst geluid,
 Wipt hij de kajuitsdeur uit,
 Tot hij eindelijk onverlet
 Op het dek zijn voeten zet.

Lieve grut... wie denkt ge wel,
 Staat daar vóór hem? — Peternel,
 Zijne als dood betreurde bruid!
 Van verrukking giert zij 't uit,
 Pakt hem, zoent hem. — Speleman
 Speelt zoo mooi, als hij maar kan.

Nelle zegt: „Kom, vluchten wij
 En kom naar mijn land met mij!“
 Doch hij schudt bedroefd het hoofd;
 Wat hij Ursel heeft beloofd
 Valt hem eensklaps zwaar op 't hart. —
 Arme man, groot is zijn smart.

Maar toen eindelijk Peternel
 Zegt: „Kom, engel, kom toch snel;
 In de landstreek, waar ik woon,
 Vindt ge vlinders wonderschoon,
 Toen kon Prik haar niet weerstaan
 En roept: „Schatje, laat ons gaan!“

Voordat Ursula ontwaakt,
Wordt nu alles klaar gemaakt.
De kapitein geeft op hun beë
Hun een boot met roeier mee,
Die hen zonder ongeval
Brenge moet naar vasten wal.

Prikkebeen met zijne bruid,
Die haar mop in de armen sluit,
En de speelman... deze drie
Vluchten zoo in compagnie. —
Op de maat van Speleman
Roeit de roeier wat hij kan.

Door een langen slaap verkwikt,
 Ontwaakt Ursel en ze schrikt,
 Daar ze Prikkebeen niet ziet.
 „Broër, waar ben je? Hoor je niet?”
 Roept ze; maar er antwoordt geen;
 Driftig springt zij op de been.

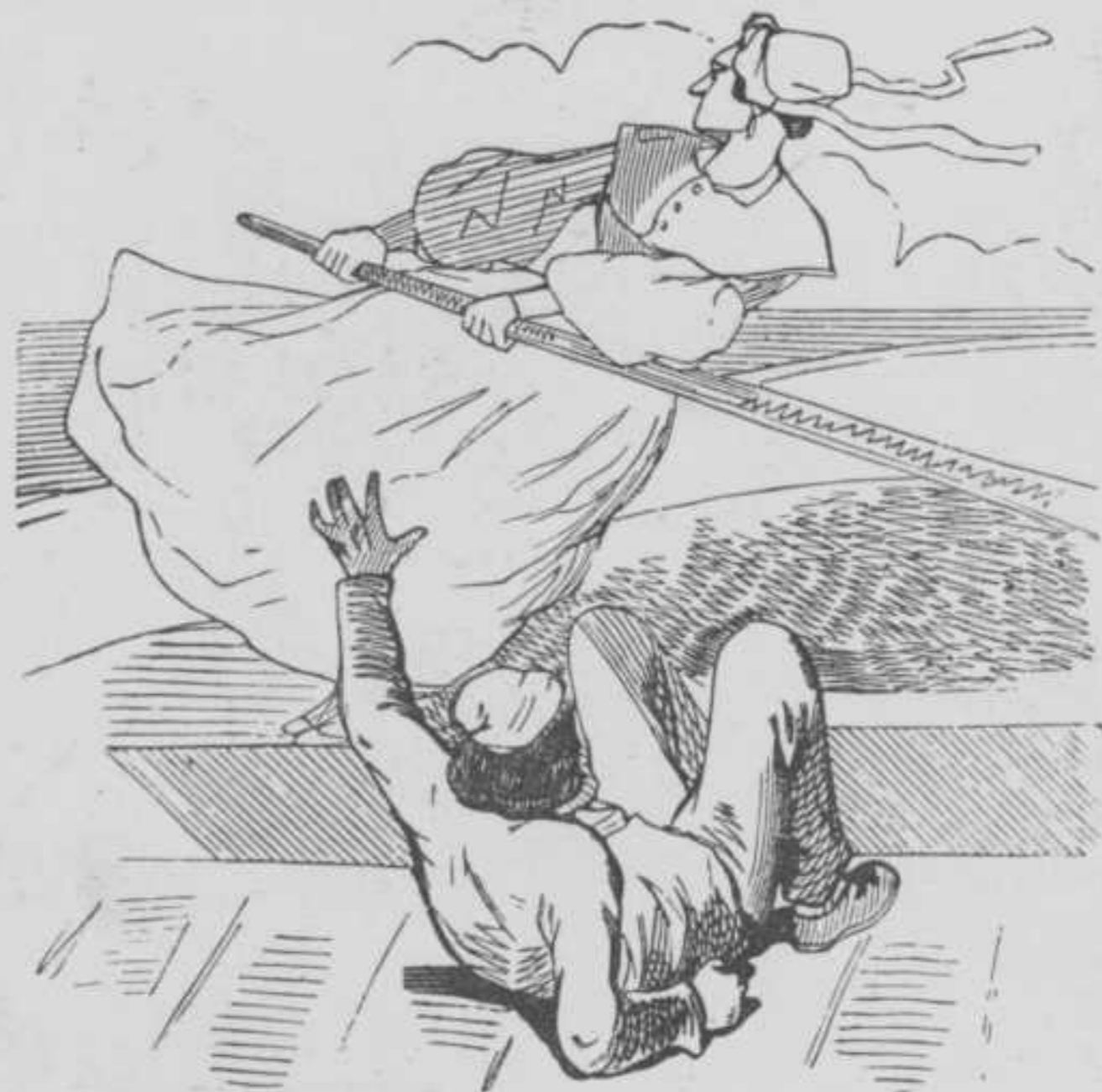
Prikkie was al ver van boord,
 En toen Ursula dat hoort,
 Krijgt ze een vlaag van razernij; —
 Wild stoot ze iedereen op zij,
 Grijpt zich aan de touwen vast
 En klimt in den hoogsten mast.

Daar juist komt de sloep aan 't strand;
 Allen springen blij aan land
 En een warm: „Wien Neerlandsch bloed”
 Geeft lucht aan hun vol gemoed. —
 Zelfs de mop bromt wel te vree
 In het koor met de andren meê.

Ursel, ziende hoe Prik landt,
 Houdt, in woede en drift ontbrand,
 Zich niet meer behoorlijk vast;
 Gillend tuimelt ze uit den mast;
 Maar gelukkig houdt een touw
 Nog in 't vallen de arme vrouw.

Toen zij weer beneden kwam,
 Vloog zij naar het roer en nam
 Dat den stuurman uit de hand. —
 Regelrecht stuurt ze aan op 't land
 En trotseert het golfgeklots
 En 't gevaar van klip en rots.

Spoedig echter stoot het schip...
 Krak! op een verborgen klip. —
 't Is met man en muis vergaan; —
 Ursel stoort zich daar niet aan,
 Maar werpt zich, pardoes, in zee
 En zwemt moedig naar de ree.

Ook de Dikke, die aan 't been
Nog zijn blok had, als voorheen,
Ging daar daadlijk recht op staan,
Om alzoo den dood te ontgaan. —
Wel wat nat, maar welgemoed,
Drijft hij landwaarts met den vloed.

Prikkebeen zit hand in hand
Met zijn Peternel aan 't strand,
Toen hij daar in 't ver verschiet
Eensklaps Ursel zwemmen ziet. —
Radeloos van angst en schrik,
Vluchten zij op 't oogenblik.

Toen de Dikke, koud en nat,
Eindelijk 't land betreden had,
Loopt hij, met zijn blok aan 't been,
En is eerder niet te vreên,
Dan toen hij zijn trouwen vrind,
Nelle en Speelman wedervindt.

Maar ach — daar komt Ursel aan!
't Viertal blijft nu roerloos staan
En wacht, met beklemd gemoed,
Wat er verder volgen moet. —
Prikkebeen trilt als een riet,
Speelman speelt een klaaglijk lied.

Ursel komt; — maar toen zij hoort,
 Dat haar broeder hart en woord,
 Heeft verpand aan Peternel,
 Springt van kwaadheid ze nit haar vel. —
 Met een vreeselijk gerucht
 Spat ze in stukken door de lucht.

Prikkie delft met eigen hand
 Haar een grafkuil in het zand
 En strooit roosjes daarop neër;
 Dikkie's oogen tranen zeer,
 En de Speelman speelt zóó droef,
 Dat zelfs mop huilt: Oef! Oef! Oef!

Hierop trekt het viertal voort
 Naar 't land, waar Nel t'huis behoort. —
 Heel genoeglijk kuieren zij
 Arm in arm, in bonte rij;
 Speelman huppelt voor hen uit. . . .
 O, die Speelman is zoo'n guit!

Eindelijk echter op een dag,
 Toen Nels dorp al voor hen lag,
 Zet de bruid zich bijster teër
 Aan haars brugoms zijde neer,
 Aait hem! zoent hem, hemt en kucht
 En snikt onder diep gezucht:

„Lieve, beste schat, ik word
 Nu je huisvrouw binnen kort;
 Maar . . . één ding verzwegg ik jou;
 Weet dan, ik ben we . . duw . . vrouw
 En heb kin . . ders acht in tal. —
 Zeg, dat doet toch niemendal?”

Prik trok bij dat vreemd bericht
Eerst wel een wat zuur gezicht,
Maar toen hij 't zoet achttal zag
En dat hem in de armen lag,
Riep hij: „Kinders, groot en klein,
'k Wil je trouwe vader zijn.”

't Bruilofsfeest had plaats met glans. —
 Prikkebeen leeft jaren thans
 Kneutrig met vrouw Peternel
 En is frisch, gezond en wel. —
 Nooit gaat er een dag voorbij
 Zonder vlindervangerij.

Dikkie woont bij 't paar in huis
 En leert aan al 't jong gespuis
 Even druk het A. B. C.,
 Als hij 't aan die Prinsjes dee,
 Schoon hij altijd nog zijn blok
 Tot gedachtnis met zich trok

Speelman ook komt nu en dan
 En heeft dol plezier, de man,
 Als hij ziet hoe 't jonge goed
 Vecht, ravot en kunsten doet. —
 Daarbij drinkt hij zijn glas bier ...
 Dees historie eindigt HIER.

SNELPERSDRUK VAN P. A. GEURTS, NIJMEGEN.

